

ΞΕΣΤΡΑΒΟΣΟΥ!

Μάθε τα
δικαιώματά
σου

Οδηγός για τα δικαιώματα του μαθητή
100 ερωτήσεις με τεκμηριωμένες απαντήσεις

ΞΕΣΤΡΑΒΩΣΟΥ!
Μάθε τα δικαιώματά σου

Οδηγός για τα δικαιώματα του μαθητή

Σύνταξη - σχεδιασμός
Δημιουργική Ομάδα Schooligans

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
5 ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ	10
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	11
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ	13
1. Επιτρέπεται ο καθηγητής να με προσβάλλει (π.χ. να με βρίσει);	13
2. Επιτρέπεται ο καθηγητής να με χτυπήσει;	13
3. Εκτός σχολείου, επιτρέπεται ο καθηγητής να χτυπήσει ή να προσβάλλει μαθητή;	14
4. Επιτρέπεται ο καθηγητής να κλειδώσει τους μαθητές μέσα στην τάξη (π.χ. μέχρι να ομολογήσει κάποιος από αυτούς ότι έκανε μία ζημιά);	14
5. Επιτρέπεται να με τιμωρήσει ο καθηγητής ή ο διευθυντής για την εμφάνισή μου; (π.χ. μακριά μαλλιά, σκουλαρίκια, κοντή φούστα κ.λ.π.)	15
6. Επιτρέπεται ο καθηγητής να διαβάσει προσωπικά μου σημειώματα, να ψάξει την τσάντα μου ή να με βάλει να την ανοίξω;	16
7. Επιτρέπεται να κάνει ιδιαίτερα ένας καθηγητής;	18
8. Επιτρέπεται να μας βάζει ο καθηγητής να διορθώνουμε εμείς τα διαγωνίσματα των συμμαθητών μας;	18

9. Στις εξετάσεις επιτρέπεται ο καθηγητής που κάνει επιτήρηση στο άλλο τμήμα να τους αφήνει να αντιγράφουν, ενώ στο δικό μας όχι;..... **18**
10. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μας μιλάει υπέρ κάποιου κόμματος;..... **18**
11. Επιτρέπεται ο καθηγητής να κάνει ρατσιστικά σχόλια για μαθητές ή να μένει αδιάφορος σε φαινόμενα ρατσιστικής βίας και bullying ανάμεσα σε μαθητές;..... **19**
12. Επιτρέπεται να με τιμωρήσει ο καθηγητής επειδή φιλήθηκα με το αγόρι μου/ το κορίτσι μου μέσα στο σχολείο;..... **20**

ΚΙΝΗΤΑ - ΚΑΜΕΡΕΣ - MP3 PLAYERS..... **21**

13. Επιτρέπεται να έχω κινητό ή mp3 player ή φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα στο σχολείο;..... **21**
14. Επιτρέπεται ο καθηγητής/ διευθυντής να μου κατασχέσει το κινητό, τη φωτογραφική μηχανή ή τη βιντεοκάμερα αν τα έχω φέρει στο σχολείο;..... **21**
15. Επιτρέπεται να ηχογραφήσω ή να βιντεοσκοπήσω το μάθημα για να αποδείξω π.χ. το πόσο άσχημα μας μιλάει ένας καθηγητής;..... **22**
16. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μας βιντεοσκοπεί/ φωτογραφίζει/ ηχογραφεί την ώρα του μαθήματος;..... **22**
17. Επιτρέπεται να έχει ο καθηγητής κινητό στο σχολείο; Επιτρέπεται να σηκώνει το κινητό ενώ κάνουμε μάθημα;..... **22**

ΠΟΙΝΕΣ – ΑΠΟΒΟΛΕΣ - ΔΙΑΓΩΓΗ..... **23**

18. Ποιες ποινές μπορεί να επιβάλει α) ένας καθηγητής, β) ο διευθυντής, γ) ο Σύλλογος των Καθηγητών;..... **23**
19. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ένας μαθητής για κάτι που έκανε εκτός σχολείου; (π.χ. ξύλο μεταξύ μαθητών, σχόλια στο facebook κλπ)..... **24**
20. Επιτρέπεται να δίνουν αποβολή σε 5 μαθητές επειδή δεν ξέρουν ποιος φταίει;..... **24**
21. Έχει δικαίωμα ένας μαθητής να γνωρίζει για ποιο λόγο πήρε αποβολή;..... **24**
22. Επιτρέπεται να πάρει ωριαία αποβολή ένας μαθητής επειδή δεν έχει φέρει βιβλίο στην τάξη;..... **26**
23. Επιτρέπεται να πάρει ένας μαθητής ωριαία αποβολή επειδή

δεν προσέχει στο μάθημα (αν και δεν κάνει φασαρία);.....	27
24. Επιτρέπεται να πάρει απουσία ένας μαθητής αν δε φοράει φόρμα στην ώρα της Γυμναστικής;.....	28
25. Επιτρέπεται να δίνεται αυτόματα ημερήσια αποβολή σε μαθητή που συμπλήρωσε 3 ωριαίες αποβολές;.....	28
26. Επιτρέπεται να με κρατήσει ο καθηγητής στην τάξη όταν έχω πάρει ωριαία αποβολή ή απουσία;.....	30
27. Επιτρέπεται να σε βγάλει από την τάξη ένας καθηγητής και να σημειώσει «απουσία» αντί για «ωριαία αποβολή»;.....	30
28. Επιτρέπεται να με διώξουν από το σχολείο;.....	30
ΚΑΠΝΙΣΜΑ	31
29. Επιτρέπεται να καπνίζω στο προαύλιο του σχολείου που είναι ανοικτός χώρος;.....	31
30. Επιτρέπεται να καπνίζουν οι καθηγητές στο σχολείο;.....	32
31. Επιτρέπεται να βγω έξω από το σχολείο για να καπνίσω;.....	32
32. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μπει στις τουαλέτες για να πιάσει παιδιά που καπνίζουν;.....	32
ΑΠΟΥΣΙΕΣ	33
33. Στις πόσες απουσίες μένω στην ίδια τάξη;.....	33
34. Πόσες απουσίες μπορώ να δικαιολογήσω και πώς;.....	34
35. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί ο Σύλλογος των Καθηγητών να σβήσει απουσίες ενός μαθητή;.....	36
36. Αν οι γονείς μου δεν μπόρεσαν να έρθουν εγκαίρως (μέσα σε 10 ημέρες) για να δικαιολογήσουν τις απουσίες μου, αυτές θα μείνουν αδικαιολόγητες;.....	37
37. Το απουσιολόγιο το παίρνει πάντα ο μαθητής με τον μεγαλύτερο βαθμό;.....	38
38. Μπορεί ένας μαθητής να αρνηθεί να αναλάβει το απουσιολόγιο;.....	38
39. Είναι υπεύθυνος ο απουσιολόγος να σημειώνει τις απουσίες των μαθητών;.....	38

40. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ο απουσιολόγος επειδή δεν έβαλε απουσία σε έναν μαθητή;	39
41. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ο απουσιολόγος αν καθεί ή αν φθαρεί το απουσιολόγιο;	39
42. Επιτρέπεται να είναι κλειστή η πόρτα του σχολείου;	39
43. Επιτρέπεται ο διευθυντής να απαγορεύει το πρωί την είσοδο στο σχολείο σε αργοπορημένα παιδιά;	40
44. Επιτρέπεται να μου βάζουν απουσίες όταν καθυστερήσα λόγω απεργίας ή στάσης εργασίας των λεωφορείων;	41
45. Ποιοι μαθητές δικαιούνται δωρεάν μεταφορά στο σχολείο τους;	41

ΤΕΣΤ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ 42

46. Επιτρέπεται να βάλει ο καθηγητής απροειδοποίητο διαγώνισμα;	42
47. Επιτρέπεται σε ένα μάθημα να γράφουμε διαγώνισμα κάθε μήνα και σε ένα άλλο να μη γράφουμε ούτε ένα τον χρόνο;	43
48. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάζει κάθε μέρα τεστ;	43
49. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάλει τεστ πάνω σε ύλη που δε δίδαξε στο αμέσως προηγούμενο μάθημα;	44
50. Επιτρέπεται να γράφουμε κάθε μέρα διαγώνισμα σε διαφορετικό μάθημα;	44
51. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μη δείχνει στον μαθητή το διορθωμένο τεστ ή το διαγώνισμα;	45
52. Επιτρέπεται να γράψω τεστ ή διαγώνισμα αν έχω σπάσει ή τραυματίσει το χέρι μου;	45
53. Επιτρέπεται ο καθηγητής να εξετάσει γραπτά έναν μαθητή με δυσλεξία, αν το ζητήσει ο ίδιος ο μαθητής;	45

ΒΑΘΜΟΙ 46

54. Επιτρέπεται να κατεβάσει ο καθηγητής τη βαθμολογία ενός μαθητή στο τρίμηνο/τετράμηνο επειδή έκανε φασαρία;	46
55. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάζει βαθμό στο τρίμηνο/τετράμηνο πολύ διαφορετικό απ' αυτό που έγραψα στο διαγώνισμα;	47

56. Επιτρέπεται ο Φυσικός ή ο Μαθηματικός να κόβει βαθμούς σε γραπτό επειδή έχει ορθογραφικά λάθη;	47
57. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάλει βαθμό «0» σε γραπτό;	48
58. Πότε μένω στην ίδια τάξη λόγω βαθμών;	48

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 50

59. Πότε πρέπει να γίνονται οι εκλογές στο σχολείο;	50
60. Μπορούν να γίνουν ταυτόχρονα οι εκλογές 5μελούς και 15μελούς;	50
61. Μπορούν να γίνουν εκλογές χωρίς να προηγηθεί συζήτηση μεταξύ των μαθητών για τα προβλήματα του σχολείου;	51
62. Πρόεδρος βγαίνει υποχρεωτικά ο πρώτος μαθητής σε ψήφους;	51
63. Επιτρέπεται ο διευθυντής να αποκλείσει κάποιον υποψήφιο για οποιονδήποτε λόγο; Π.χ. λόγω κακής διαγωγής;	51

ΠΕΝΤΑΜΕΛΗ - ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΜΕΛΗ 52

64. Τι αρμοδιότητες έχει το δεκαπενταμελές και το πενταμελές;	52
65. Μπορεί κάποιος που είναι στο πενταμελές/ δεκαπενταμελές να παραιτηθεί;	53
66. Μπορεί ένα τμήμα να καταργήσει το πενταμελές του και να εκλέξει καινούριο;	54
67. Κάθε πότε μπορούν να συνεδριάζουν το πενταμελές και το δεκαπενταμελές; Κάθε πότε μπορεί να συνεδριάζει ολόκληρο το τμήμα και ολόκληρο το σχολείο;	54
68. Στις συνελεύσεις μπορούν να είναι παρόντες οι καθηγητές;	56
69. Έχει δικαίωμα το δεκαπενταμελές να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών; Σε ποιες περιπτώσεις;	56
70. Έχουν δικαίωμα τα πενταμελή/δεκαπενταμελή να μαζεύουν και να κρατάνε χρήματα;	57
71. Είναι υποχρεωμένο το σχολείο να έχει πίνακα ανακοινώσεων για τους μαθητές;	57
72. Μπορεί το δεκαπενταμελές να ελέγξει το κυλικείο του σχολείου για τιμές, καθαριότητα κλπ;	58

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ	59
73. Επιτρέπεται να κάνουμε κατάληψη στο σχολείο, αν το αποφασίσουμε με δημοκρατικές διαδικασίες;.....	59
74. Μπορεί να επέμβει η αστυνομία για να ανοίξει πόρτες ή να συλλάβει άτομα την ώρα της κατάληψης;.....	59
75. Επιτρέπεται να «κόβονται» εκδρομές και περιπάτοι επειδή κάναμε κατάληψη;.....	61
ΕΚΔΡΟΜΕΣ - ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ	61
76. Πόσους περιπάτους μπορούμε να πάμε μες στη χρονιά; Μπαίνουν απουσίες αν δεν πάμε;.....	61
77. Πόσες εκδρομές μπορούμε να πάμε μες στη χρονιά;.....	62
78. Επιτρέπεται οι καθηγητές να «κάνουν έφοδο» στα δωμάτια των μαθητών απροειδοποίητα ή να ψάχνουν τα πράγματά τους;.....	63
79. Για ποιους λόγους μπορεί να κοπεί μια εκδρομή;.....	64
80. Επιτρέπεται οι καθηγητές να αποκλείσουν κάποιο παιδί από την εκδρομή.....	64
81. Επιτρέπεται οι καθηγητές να μας πηγαίνουν σε συγκεκριμένα μαγαζιά για να φάμε ή να ψωνίσουμε;.....	65
ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ	66
82. Μπορεί ο καθηγητής να μας τρώει ώρα από το διάλειμμα για να κάνει μάθημα;.....	66
83. Πόσο διαρκούν τα διαλείμματα;.....	66
84. Μπορεί να γίνει μάθημα για δύο συνεχόμενες ώρες χωρίς να μεσολαβήσει διάλειμμα;.....	66
ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ	68
85. Είναι υποχρεωμένος ο μαθητής να συμμετέχει στην παρέλαση;.....	68
86. Ποιος γίνεται σημαντικόφωρος και ποιοι παραστάτες;.....	69
87. Μπορεί ο διευθυντής να αποκλείσει κάποιον από σημαντικόφωρο (π.χ. λόγω εθνικότητας);.....	69

88. Μπορεί ένας μαθητής να αρνηθεί να γίνει σημαιοφόρος;	70
ΠΡΟΣΕΥΧΗ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ	71
89. Είναι υποχρεωτικό να γίνεται προσευχή το πρωί;	71
90. Αν εγώ δεν πιστεύω, δεν μπορώ να λείπω από την προσευχή;	72
91. Μπορώ να αρνηθώ να πω την προσευχή μπροστά σε όλους;	72
92. Επιτρέπεται να μπαίνουν απουσίες σε κάποιον που δεν πάει σε εκκλησιασμό;	72
93. Πότε μπορώ να πάρω απαλλαγή από τα Θρησκευτικά;	74
94. Αν πάρω απαλλαγή, τι κάνω την ώρα των Θρησκευτικών;	74
ΔΙΑΦΟΡΑ	75
95. Επιτρέπεται να κάνουμε μάθημα με άλλον καθηγητή επειδή έχουμε κενό;	75
96. Επιτρέπεται οι τουαλέτες των μαθητών να μην έχουν χαρτί υγιείας ή σαπούνι;	75
97. Επιτρέπεται σε ένα ιδιωτικό σχολείο να κάνουν οι μαθητές περισσότερες ώρες μαθημάτων από το δημόσιο; (Π.χ. περισσότερες ώρες κατεύθυνσης και λιγότερες ώρες γυμναστικής;)	77
98. Επιτρέπεται στο ιδιωτικό σχολείο να κάνουμε αλλαγή ώρας, αντί για διάλειμμα;	78
99. Στο σχολείο μου υπάρχει κάμερα που κοιτάει την είσοδο. Είναι νόμιμο αυτό;	78
100. Είμαι υποχρεωμένος να αγοράσω το βιβλίο αγγλικών;	78

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα ελληνικά σχολεία η «δημοκρατία» σαν λέξη υπάρχει παντού. Υπάρχει στα βιβλία, υπάρχει στις εκθέσεις των μαθητών, υπάρχει στο στόμα των φιλολόγων. Στην πράξη, όμως; Πόση δημοκρατία υπάρχει στην καθημερινή ζωή του σχολείου; Όλοι ξέρουμε τι γίνεται όταν ένας μαθητής προσβάλει έναν καθηγητή: Τρώει αποβολή. Τι γίνεται, όμως, όταν ένας καθηγητής προσβάλει έναν μαθητή; Τι μπορεί να κάνει ο μαθητής; Τι μπορεί να κάνει το 15μελές (εκτός από το να διοργανώνει εκδρομές); Αυτά και άλλα πολλά ήταν τα ερωτήματα που γέννησαν την ανάγκη έκδοσης ενός οδηγού για τα δικαιώματα του μαθητή.

Ο οδηγός περιλαμβάνει ερωτήματα και απαντήσεις που ακούστηκαν στο πανελλήνιο συνέδριο «Ξεστραβώσου! Μάθε τα δικαιώματά σου» (Αθήνα, 7-8-9 Δεκεμβρίου 2012). Πολύτιμη πηγή ήταν και η στήλη «Ξεστραβώσου!» του περιοδικού «Schooligans» (www.theschooligans.gr) που έχει δεχθεί εκατοντάδες επιστολές από μαθητές για παραβίαση των δικαιωμάτων τους.

Είναι προφανές ότι ένας μικρός χρηστικός οδηγός δεν μπορεί να συμπεριλάβει όλες τις πιθανές περιπτώσεις. Είναι όμως ένα πρώτο βήμα για να ενημερωθούν οι μαθητές για τα δικαιώματα που τους δίνει ο νόμος και για τους τρόπους να τα διεκδικούν. Και, όπως εύκολα θα διαπιστώσει κανείς, το πρόβλημα (και) στα ελληνικά σχολεία δεν είναι συνήθως ο νόμος αλλά η μη εφαρμογή του.

Schooligans

* Ο παρών οδηγός συντάχθηκε με βάση την εκπαιδευτική νομοθεσία, όπως ισχύει μέχρι τον Μάρτιο του 2013. Ευχαριστούμε την σχολική σύμβουλο Φιλολόγων Πειραιά, κα. Χρυσάνθη Κουμπάρου, για τις πολύτιμες συμβουλές και τον Δημήτρη Μαστόρο για τα σκίτσα, τα οποία είχε σχεδιάσει ως μαθητής για το περιοδικό «Schooligans».

5 ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΟΤΑΝ ΠΑΡΑΒΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΟΥ

1. Διαμαρτύρεσαι προφορικά στον άμεσα εμπλεκόμενο καθηγητή μόνος σου (ή/και μαζί με τον πρόεδρο του 5μελους του τμήματος) και επικαλείσαι τον σχετικό νόμο.

2. Μαζί με τον πρόεδρο του τμήματος και με το προεδρείο του 15μελούς αναφέρεις το περιστατικό στον διευθυντή του σχολείου.

3. Ο κηδεμόνας σου κάνει γραπτή αναφορά στον διευθυντή του σχολείου όπου περιγράφει το περιστατικό με λεπτομέρειες, αποφεύγοντας να κάνει χαρακτηρισμούς ή προσωπικές εκτιμήσεις (βλ. υπόδειγμα αναφοράς στην επόμενη σελίδα). Ζητάει απαραίτητα αριθμό πρωτοκόλλου και κοινοποιεί τη γραπτή αναφορά στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής.

4. Αν περάσουν 10 εργάσιμες μέρες χωρίς να υπάρξει απάντηση στην καταγγελία από το σχολείο ή από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τότε ο κηδεμόνας σου στέλνει νέα αναφορά με συστημένο γράμμα στην Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής με ταυτόχρονη κοινοποίηση στο Υπουργείο Παιδείας (Διεύθυνση Προσωπικού Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήμα Ε' Πειθαρχικών Θεμάτων). Μαζί επισυνάπτει και την προηγούμενη αναφορά που είχε στείλει στον διευθυντή του σχολείου.

5. Αν το θέμα είναι σοβαρό και δε λυθεί ούτε τότε, απευθύνεστε σε δικηγόρο ή στον Συνήγορο του Παιδιού (www.0-18.gr, τηλ.: 213-1306703).

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Α ν α φ ο ρ á

Ίλιον, 27/04/2012

Αρ. Πρωτοκόλου: _____

Από: Νικόλαο Γκίκα,
κηδεμόνα του μαθητή Ιωάννη Γκίκα
της τάξης Γ2
Χαλκίδος 12, ΤΚ 15180, Ίλιον

Προς: 35ο Γυμνάσιο Ίλιου
Α. Παπανδρέου 37,
ΤΚ 15180, Ίλιον,
Υπ' όψιν Διευθυντή
κυρίου Γεωργίου Παπαδόπουλου

Κοινοποίηση: Διευθυντή Β/θμιας Εκπαίδευσης
Γ' Αθήνας, Θηβών 401, Αιγάλεω

Θέμα: «Παράνομη έρευνα σε προσωπικά αντικείμενα του γιου μου»

Περιγραφή περιστατικού: Στις 10 Απριλίου 2012 ο γιος μου, Ιωάννης Γκίκας, μαθητής της Γ' Γυμνασίου στο Γ2 τμήμα του 35ου Γυμνασίου Ίλιου, υπέστη έναν δημόσιο εξευτελισμό κατά την ώρα των Μαθηματικών. Ο καθηγητής του κ. Παναγιώτης Μπάκας είδε την ώρα της παράδοσης τον γιο μου να γελάει με τον διπλανό του και να γράφουν κάτι σ' ένα χαρτί. Μόλις τα παιδιά είδαν τον καθηγητή να τους πλησιάζει, ο γιος μου έβαλε το σημείωμα στην τσάντα του. Ο κ. Μπάκας άρχισε να ωρύνεται, να ζητάει να δει το σημείωμα και μετά την άρνηση του γιου μου, του πήρε την τσάντα, την άνοιξε και άρχισε να την ψάχνει μόνος του. Στις διαμαρτυρίες του γιου μου ότι «δεν έχετε το δικαίωμα να το κάνετε αυτό», του απάντησε «μην αντιμιλάς γιατί θα μπλέξεις χειρότερα!». Αφού βρήκε το σημείωμα, πήγε στην έδρα και άρχισε να το διαβάζει δυνατά μπροστά σε όλη την τάξη! Το σημείωμα αφορούσε σχόλια των δύο παιδιών για μία κοπέλα της τάξης και η ανάγνωσή του, όπως αντιλαμβάνεστε, έφερε σε πολύ άσχημη θέση ψυχολογικά και τα δύο αγόρια και την κοπέλα. Μετά απ' αυτό ειρωνεύτηκε τον γιο μου ότι «αντί να προσέχεις στο μάθημα, κάθεσαι και γκομενίζεις...» και αφού πέταξε το σημείωμα στα σκουπίδια, συνέχισε το μάθημα κανονικά.

Νομοθεσία: Σύμφωνα με τη «Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού», άρθρο 16, «Κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετης ή παράνομης επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένειά του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του». Επίσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δικαίωμα έρευνας σε προσωπικά αντικείμενα πολιτών έχει μόνο η αστυνομία και μόνο όταν υπάρχει υπόνοια τέλεσης κάποιου ποινικού αδικήματος.

Εγώ ως κηδεμόνας, δε θα είχα κανένα πρόβλημα να δεχθώ την τιμωρία του γιου μου με επίπληξη ή ωριαία αποβολή επειδή έκανε φασαρία την ώρα του μαθήματος, όπως προβλέπει η σχολική νομοθεσία, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορώ να δεχθώ μια προσβολή της προσωπικότητάς του όπως αυτή που υπέστη.

Αίτημα: Κατόπιν των παραπάνω, παρακαλώ να διερευνήσετε το περιστατικό και τη συμπεριφορά του ως άνω καθηγητή, καθώς η έρευνα στην τσάντα του γιου μου αποτελεί, όχι μόνο αντιπαιδαγωγική, αλλά και παράνομη πράξη, και στη συνέχεια να με ενημερώσετε σχετικά.

Με εκτίμηση
Νικόλαος Γκίκας

(υπογραφή)

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

1. Επιτρέπεται ο καθηγητής να με προσβάλλει (π.χ. να με βρῖσει);

Όχι. Ο καθηγητής έχει υποχρέωση να σέβεται την προσωπικότητα των μαθητών και να αποφεύγει τις έντονες επιπλήξεις. Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Επικρατείας η συμπεριφορά αυτή συνιστά αναξιοπρεπή διαγωγή εντός της υπηρεσίας (ΣτΕ 3463/75).

Υπ. Απόφαση 18726/22-2-1978

«Οι καθηγητές οφείλουν σεβασμό στην προσωπικότητα των μαθητών και πρέπει να αποφεύγουν τις έντονες επιπλήξεις μπροστά σε άλλους συμμαθητές τους, ιδίαιτερα δε τις σωματικές κυρώσεις»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 4

«(Οι καθηγητές) συνεργάζονται με τους μαθητές, σέβονται την προσωπικότητά τους, καλλιεργούν και εμπνέουν σ' αυτούς, κυρίως με το παράδειγμά τους, δημοκρατική συμπεριφορά»

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιούπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 107

«1. Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως: (...)

ιβ) η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους»

2. Επιτρέπεται ο καθηγητής να με χτυπήσει;

Όχι, η σωματική ποινή απαγορεύεται ρητά, τόσο από την εκπαιδευτική νομοθεσία όσο και από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τον Ποινικό Κώδικα.

Νόμος 3328/2005, άρθρο 21 παρ. 1

«Δεν επιτρέπεται η επιβολή σωματικής ποινής σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που παρεκκλίνουν από την προσήκουσα διαγωγή».

Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού (Ν.2101/1992), άρθρο, 19, παρ. 1

«Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά μέτρα, προκειμένου να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή βίας, προσβολής ή βιαιοπραγιών σωματικών ή πνευματικών, εγκατάλειψης ή παραμέλησης, κακής μεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανόμενων των ακόλουθων: (...)

βανόμενης της σεξουαλικής βίας, κατά το χρόνο που βρίσκεται υπό την επιμέλεια των γονέων του ή του ενός από τους δύο, του ή των νομίμων εκπροσώπων του ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο οποίο το έχουν εμπιστευθεί»

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 308, παρ. 1

«Όποιος με πρόθεση προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι εντελώς ελαφρά, τιμωρείται με φυλάκιση το πολύ έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Και αν είναι ασήμαντη, τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο»

3. Εκτός σχολείου, επιτρέπεται ο καθηγητής να χτυπήσει ή να προσβάλλει μαθητή;

Όχι. Ο καθηγητής (όπως και ο μαθητής) έχει υποχρέωση να φέρεται σωστά τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου.

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 27, παρ. 1

«Ο υπάλληλος οφείλει να συμπεριφέρεται εντός και εκτός της υπηρεσίας κατά τρόπο ώστε να καθίσταται άξιος της κοινής εμπιστοσύνης»

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 109, παρ. 2

«2. Η ποινή της οριστικής παύσης μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα: (...)

δ) χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπή ή ανάξια για υπάλληλο διαγωγή εντός ή εκτός υπηρεσίας»

4. Επιτρέπεται ο καθηγητής να κλειδώσει τους μαθητές μέσα στην τάξη (π.χ. μέχρι να ομολογήσει κάποιος από αυτούς ότι έκανε μία ζημιά);

Όχι. Πρώτον, γιατί δεν επιτρέπεται να μένουν στην τάξη μαθητές χωρίς επιτήρηση (είτε στο μάθημα είτε στο διάλειμμα). Δεύτερον, γιατί οι καθηγητές έχουν δικαίωμα να επιβάλλουν συγκεκριμένες ποινές στους μαθητές και η στέρηση ελευθερίας δεν είναι μία από αυτές. Τρίτον, γιατί η στέρηση της ελευθερίας ενός ανθρώπου να κινηθεί είναι παράνομη παρακράτηση σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα.

Προεδρικό Διάταγμα 201/1998, άρθρο 13, παρ. 2

«Υπεύθυνος για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη είναι ο εκπαιδευτικός που διδάσκει τη συγκεκριμένη ώρα. Γι' αυτό εισέρχεται στην αίθουσα μαζί

με τους μαθητές και μετά το τέλος του μαθήματος εξέρχεται απ' αυτή όταν έχουν αποχωρήσει όλοι οι μαθητές»

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 27

«Δια πάσαν υπαίτιον παρέκκλινον εκ της προηκούσης κατά την έννοιαν της παρ. 3 του άρθρ. 26 του παρόντος Π.Δ/τος διαγωγής και αναλόγως του βαθμού της παρεκκλίσεως ταύτης επιβάλλονται εις τους μαθητάς αι κάτωθι κυρώσεις: α) παρατήσεις, β) επίπληξις, γ) ωριαία απομάκρυνσις εκ του διδασκομένου μαθήματος, δ) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 3 ημερών, ε) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 5 ημερών και στ) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος.»

Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 5, παρ. 3

«Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστη. Κανένας δεν καταδιώκεται ούτε συλλαμβάνεται ούτε φυλακίζεται ούτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο περιορίζεται, παρά μόνο όταν και όπως ορίζει ο νόμος»

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 325

«Όποιος με πρόθεση κατακρατεί άλλον χωρίς τη θέλησή του ή του στερεί με άλλον τρόπο την ελευθερία της κίνησής του τιμωρείται με φυλάκιση και αν η κατακράτηση διήρκεσε μακρό χρονικό διάστημα, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών»

5. Επιτρέπεται να με τιμωρήσει ο καθηγητής ή ο διευθυντής για την εμφάνισή μου (π.χ. μακριά μαλλιά, σκουληρίκια, κοντή φούστα κ.λπ.);

Όχι. Μόνο αν έχουν τεθεί γραπτοί κανόνες για την εμφάνιση από το Σχολικό Συμβούλιο του σχολείου (όργανο που αποτελείται από καθηγητές, διευθυντή, γονείς και 3 μαθητές που ορίζονται από το 15μελές) και κάποιος μαθητής τους παραβεί, τότε και μόνο τότε, το θέμα μπορεί να φτάσει στο Σύλλογο των καθηγητών για να το συζητήσει και να πάρει την τελική απόφαση.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 6, παρ. 5

«Η αμφίεση μέσα στο σχολείο ανήκει στην προσωπική ευθύνη των ίδιων των μαθητριών και των μαθητών. Η μαθητική κοινότητα έχει το δικαίωμα να επεμβαίνει, όταν παρατηρούνται ακρότητες ή εκκεντριμοί και να συστήνει συμμόρφωση σε ότι θεωρείται αντικειμενικά ευπρεπές και είναι πλατιάς κοινωνικής αποδοχής. Τα οποιαδήποτε προβλήματα όμως σχετικά με την εμφάνιση των μαθητριών ή των μαθητών αντιμετωπίζονται με πνεύμα διαλόγου, καλής θέλησης και με συνεννόηση των μαθητικών κοινοτήτων με τη διεύθυνση του σχολείου, το σύλλογο των καθηγητών και το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων. Αν ανάλογο θέμα παραπεμφθεί για συζήτηση και απόφαση στο σύλλογο των καθηγητών, όπου ανήκει και η όποια τελική απόφαση, στη συζήτηση του συλλόγου καθη-

γυτών παραβρίσκονται, με δικαίωμα λόγου, ο πρόεδρος της μαθητικής κοινότητας, στην οποία ανήκει η μαθήτρια ή ο μαθητής που κρίνεται, καθώς και το τριμελές προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 39

«Τρεις εκπρόσωποι των μαθητικών κοινοτήτων, που ορίζονται με απόφαση του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου μετέχουν στο σχολικό συμβούλιο του σχολείου, κατά τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν. 1566/1985»

6. Επιτρέπεται ο καθηγητής να διαβάσει προσωπικά μου σημειώματα, να ψάξει την τσάντα μου ή να με βάλει να την ανοίξω;

Όχι, η ιδιωτική ζωή των παιδιών προστατεύεται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (που έγινε Νόμος το 1992). Όσον αφορά το ψάξιμο της τσάντας, μόνο η αστυνομία έχει αρμοδιότητα να κάνει έρευνα σε προσωπικά αντικείμενα και πάλι υπό προϋποθέσεις.

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Ν.2101/1992), άρθρο 16

«Κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετης ή παράνομης επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένειά του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του»

Προεδρικό Διάταγμα 141/1991, άρθρο 96:

«1. Η Ελληνική Αστυνομία, στα πλαίσια της προληπτικής και κατασταλτικής της δραστηριότητας, κάνει έρευνες προσώπων (σωματικές), χώρων και αντικειμένων (...)

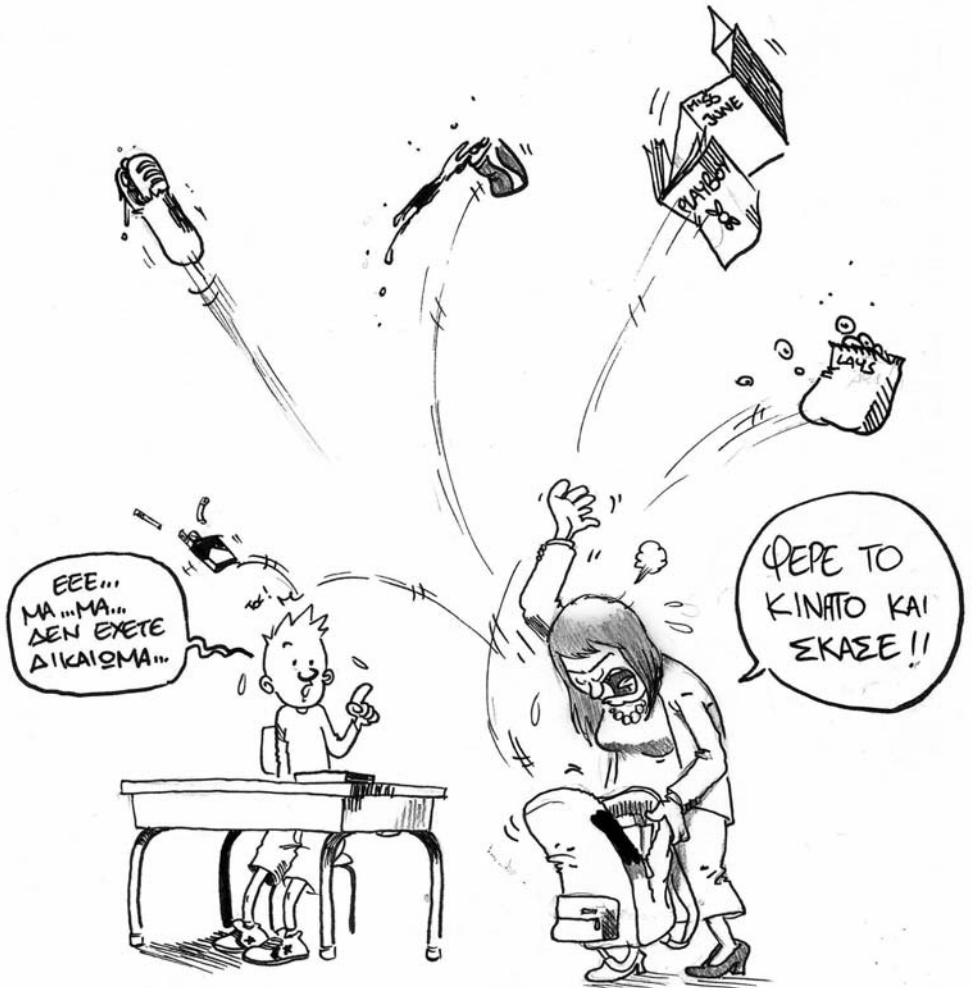
3. Οι έρευνες που γίνονται στα πλαίσια της προληπτικής της δραστηριότητας χωρίς να ενεργείται προανάκριση (αστυνομικές έρευνες), γίνονται με τις παρακάτω προϋποθέσεις: (...)

β. Σωματικές έρευνες σε μεταφορικά μέσα και μεταφερόμενα αντικείμενα και έρευνες σε ιδιωτικούς χώρους μη προσιτούς στο κοινό που δεν υπάγονται στην έννοια της κατοικίας, γίνονται όταν υπάρχει σοβαρή υπόνοια τελέσεως αξιοποιήσιμου πράξεως ή απόλυτη ανάγκη. (...)

4. Κατά τις έρευνες οι αστυνομικοί πρέπει να φροντίζουν να μην θίγεται η προσωπικότητα ούτε να ενοχλείται αδικαιολόγητα το πρόσωπο που υποβάλλεται σε σωματική έρευνα ή ο ιδιοκτήτης του χώρου ή αντικειμένου που ερευνάται, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό»

Αστικός Κώδικας, άρθρο 57

«Όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητα του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον»

7. Επιτρέπεται να κάνει ιδιαίτερα ένας καθηγητής;

Όχι. Είναι πειθαρχικό παράπτωμα που μπορεί να τιμωρηθεί μέχρι και με απόλυση και με ποινή φυλάκισης μέχρι τρία έτη.

Νόμος 1566/1985, άρθρο 13, παρ. 9 και άρθρο 14, παρ. 20

«Η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων (...) απαγορεύεται. Η παράβαση (...) α) επισύρει φυλάκιση μέχρι τρία (3) έτη β) συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, για το οποίο μπορεί να επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης»

Νόμος 3528/2007, άρθρο 107, παρ. 1:

«Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως: (...) θ) η άσκηση εργασίας ή έργου με αμοιβή χωρίς προηγούμενη άδεια της υπηρεσίας»

8. Επιτρέπεται να μας βάζει ο καθηγητής να διορθώνουμε εμείς τα διαγωνίσματα των συμμαθητών μας;

Όχι. Η διόρθωση των γραπτών είναι δική του δουλειά. Η ανάθεση της δουλειάς του σε εσάς θεωρείται «ατελής εκπλήρωση του υπαλληλικού καθήκοντος» σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (3134/70).

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 107

«Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως: (...) στ) η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος»

9. Στις εξετάσεις επιτρέπεται ο καθηγητής που κάνει επιτήρηση στο άλλο τμήμα να τους αφίνει να αντιγράψουν, ενώ στο δικό μας όχι;

Όχι. Η διευκόλυνση από καθηγητή προς μαθητή με σκοπό να αντιγράψει στις εξετάσεις είναι πειθαρχικό παράπτωμα, σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 3134/70).

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 107

«Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως: (...) στ) η αμέλεια, καθώς και η ατελής ή μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντος»

10. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μας μιλάει υπέρ κάποιου κόμματος;

Όχι. Ο καθηγητής έχει υποχρέωση λόγω της θέσης του να μην εκφράζεται την ώρα του μαθήματος ούτε υπέρ ούτε κατά οποιουδήποτε κόμματος.

Σύνταγμα της Ελλάδος, άρθρο 29, παρ. 3

«Απαγορεύονται απολύτως οι οποιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, στους υπαλλήλους του Δημοσίου»

11. Επιτρέπεται ο καθηγητής να κάνει ρατσιστικά σχόλια για μαθητές ή να μένει αδιάφορος σε φαινόμενα ρατσιστικής βίας και bullying ανάμεσα σε μαθητές;

Όχι. Καταρχάς δεν επιτρέπεται να κάνει μειωτικά σχόλια για τους μαθητές ή να κάνει διακρίσεις εις βάρος τους. Η συμπεριφορά αυτή θεωρείται ανάρμοστη και τιμωρείται. Επιπλέον ο καθηγητής οφείλει να προστατεύει τους μαθητές από οποιαδήποτε απειλή ή άσκηση βίας σε βάρος τους. Από το 2012 έχει οριστεί η 6η Μαρτίου ως «Πανελλήνια σχολική μέρα κατά της βίας στο σχολείο» προκειμένου να εξαλειφθούν από τα σχολεία τέτοια φαινόμενα.

Σύμβαση Δικαιωμάτων του Παιδιού (Ν. 2101/1992), άρθρο 2

«1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να σέβονται τα δικαιώματα, που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση και να τα εγγυώνται σε κάθε παιδί που υπάγεται στη δικαιοδοσία τους, χωρίς καμία διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων του παιδιού ή των γονέων του ή των νόμιμων εκπροσώπων του ή της εθνικής, εθνικιστικής ή κοινωνικής καταγωγής τους, της περιουσιακής τους κατάστασης, της ανικανότητάς τους, της γέννησής τους ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε να προστατεύεται αποτελεσματικά το παιδί έναντι κάθε μορφής διάκρισης ή κύρωσης, βασισμένης στη νομική κατάσταση, στις δραστηριότητες, στις εκφρασμένες απόψεις ή στις πεποιθήσεις των γονέων του, των νόμιμων εκπροσώπων του ή των μελών της οικογένειάς του»

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 27, παρ.3

«Κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ο υπάλληλος δεν επιτρέπεται να κάνει διακρίσεις σε όφελος ή σε βάρος των πολιτών, εξαιτίας των πολιτικών, των φιλοσοφικών ή των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων»

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 107

«1. Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως: (...)

ιβ) η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους»

Εγκύκλιος 18890/Γ2/14-02-2011

«Οι σημαντικότεροι παράγοντες προκειμένου να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη μείωση της σχολικής βίας είναι οι ακόλουθοι (...):

- Παρακολούθηση και προστασία των μελών της σχολικής κοινότητας από

οποιαδήποτε απειλή ή άσκηση βίας σε βάρος τους. Κάθε εκπαιδευτικός ή μαθητής θα πρέπει να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του ή τα παράπονά του και εφόσον χρειάζεται, να λαμβάνει εγγυήσεις για την αποτροπή της επανάληψης βλαπτικών συμπεριφορών.

- Καθιέρωση διαδικασιών ακρόασης με την συνδρομή του Προϊσταμένου Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, όταν εκδηλώνεται ένα περιστατικό βίας και ανάθεση ρόλων συμβούλων σε εκπαιδευτικούς με ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να εξηγούν τις συμπεριφορές τους, να εκφράζουν τις απόψεις τους, να επικοινωνούν ύστερα από την εκδήλωση βίαιων ενεργειών και να γίνεται προσπάθεια συμφιλίωσης μεταξύ των εμπλεκόμενων.

- Επιβολή κυρώσεων ύστερα από προσεκτική ακρόαση των μερών και με την συνδρομή του Σχολικού Συμβούλου αλλά και του Προϊσταμένου Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, όπου αυτή κρίνεται αναγκαία. (...)

12. Επιτρέπεται να με τιμωρήσει ο καθηγητής επειδή φιλήθηκα με το αγόρι μου/ το κορίτσι μου μέσα στο σχολείο;

Όχι, εκτός και αν υπάρχει προηγούμενη απόφαση του Σχολικού Συμβουλίου (συνέλευση με καθηγητές, διευθυντή, γονείς και μαθητές) που να το απαγορεύει. Εξάλλου δεν είναι δυνατόν να τιμωρηθεί ένας μαθητής για παραβίαση ενός κανόνα που δεν γνώριζε ότι υπάρχει.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 26, παρ. 3

«Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσης προς τους διέποντας την σχολικήν ζωήν κανόνες και προς τας ηθικάς αρχάς του κοινωνικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διαβιούν».

ΚΙΝΗΤΑ – ΚΑΜΕΡΕΣ – MP3 PLAYERS

13. Επιτρέπεται να έχω κινητό ή mp3 player ή φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα στο σχολείο;

Από όλα αυτά μόνο το mp3 player επιτρέπεται. Γενικά δεν επιτρέπεται να έχετε μαζί σας κινητά ή οποιαδήποτε συσκευή που μπορεί να καταγράψει ήχο ή εικόνα.

Υπ. Απόφαση 100553/Γ2/04-09-2012

«Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους εκτός από κινητά τηλέφωνα και οποιαδήποτε άλλη συσκευή ή και παιχνίδι που διαθέτει σύστημα επεξεργασίας δεδομένων εικόνας και ήχου (π.χ. ρολόι ή στυλό με κρυφή κάμερα) εντός του σχολικού χώρου»

14. Επιτρέπεται ο καθηγητής/ διευθυντής να μου κατασχέσει το κινητό, τη φωτογραφική μηχανή ή τη βιντεοκάμερα αν τα έχω φέρει στο σχολείο;

Όχι. Μπορεί να σε τιμωρήσει επειδή τα έχεις μαζί σου αλλά δεν έχει δικαίωμα να κατάσχει κανένα προσωπικό σου αντικείμενο - δεν υπάρχει τιμωρία κατάσχεσης που μπορεί να επιβάλει ένας καθηγητής ή ο διευθυντής. Κατάσχεση προβλέπεται μόνο για τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, μετά από δικαστική απόφαση σε περιπτώσεις οφειλών ή εγκλημάτων.

Υπ. Απόφαση 132328/Γ2/07-12-2006

«Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους κινητά τηλέφωνα εντός του σχολικού χώρου. Στην εξαιρετική περίπτωση που ο μαθητής έχει στην κατοχή του κινητό τηλέφωνο υποχρεούται, καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του εντός του σχολικού χώρου, να το έχει εκτός λειτουργίας και μέσα στην τσάντα του (...) Κάθε παρέκκλιση από τα ανωτέρω αποτελεί αντικείμενο παιδαγωγικού ελέγχου και αντιμετωπίζεται (...) για τους μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με τις προβλεπόμενες στο Π.Δ.104/1979 (ΦΕΚ 23 Α) σχολικές κυρώσεις»

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, άρθρο 707

«Το δικαστήριο δικαιούται να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο τη συντηρητική κατάσχεση κινητών, ακινήτων, εμπράγματων δικαιωμάτων επάνω σ' αυτά, απαιτήσεων και γενικά όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, είτε βρίσκονται στα χέρια του είτε στα χέρια τρίτου»

15. Επιτρέπεται να ηχογραφήσω ή να βιντεοσκοπήσω το μάθημα για να αποδείξω π.χ. το πόσο άσχημα μας μιλάει ένας καθηγητής;

Όχι. Πρώτον, γιατί και εκτός σχολείου δεν επιτρέπεται η ηχογράφηση ή βιντεοσκόπηση κάποιου χωρίς την συγκατάθεση του. Δεύτερον, γιατί οι μαθητές απαγορεύεται να έχουν συσκευές καταγραφής εικόνας ή ήχου στο σχολείο.

Υπ. Απόφαση 100553/Γ2/04-09-2012

«Οι μαθητές δεν επιτρέπεται να έχουν στην κατοχή τους εκτός από κινητά τηλέφωνα και οποιαδήποτε άλλη συσκευή ή και παιχνίδι που διαθέτει σύστημα επεξεργασίας δεδομένων εικόνας και ήχου (π.χ. ρολόι ή στυλό με κρυφή κάμερα) εντός του σχολικού χώρου»

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 370Α

«Παρ. 2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή μαγνητοφωνεί προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων που δεν διεξάγεται δημόσια ή μαγνητοσκοπεί μη δημόσιες πράξεις τρίτων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος μαγνητοφωνεί ιδιωτική συνομιλία μεταξύ αυτού και τρίτου χωρίς τη συναίνεση του τελευταίου. (...) Παρ. 3. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται όποιος κάνει χρήση των πληροφοριών ή των μαγνητοταινιών ή των μαγνητοσκοπήσεων που αποκτήθηκαν με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου»

16. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μας βιντεοσκοπεί/ φωτογραφίζει/ ηχογραφή την ώρα του μαθήματος;

Όχι. Οι καθηγητές οφείλουν να έχουν απενεργοποιημένη οποιαδήποτε τέτοια συσκευή την ώρα του μαθήματος.

Υπ. Απόφαση 100553/Γ2/04-09-2012

«Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν κατά την ώρα της διδασκαλίας να έχουν θέσει εκτός λειτουργίας εκτός από τα κινητά τους τηλέφωνα και οποιαδήποτε άλλη συσκευή που διαθέτει σύστημα επεξεργασίας δεδομένων εικόνας και ήχου»

17. Επιτρέπεται να έχει ο καθηγητής κινητό στο σχολείο; Επιτρέπεται να σπκώνει το κινητό ενώ κάνουμε μάθημα;

Ο καθηγητής επιτρέπεται να έχει κινητό στο σχολείο, αλλά όταν είναι μέσα στην τάξη πρέπει να το έχει απενεργοποιημένο.

Υπ. Απόφαση 132328/Γ2/07-12-2006

«Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν κατά την ώρα της διδασκαλίας να έχουν θέσει εκτός λειτουργίας τα κινητά τους τηλέφωνα. Παράλειψη του ανωτέρω καθήκοντος αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, που εμπίπτει στην έννοια της περιπτώσεως στ) της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του Ν.2683/1999 (ΦΕΚ 19Α)»

ΠΟΙΝΕΣ – ΑΠΟΒΟΛΕΣ – ΔΙΑΓΩΓΗ

18. Ποιες ποινές μπορεί να επιβάλει α) ένας καθηγητής, β) ο διευθυντής, γ) ο Σύλλογος των Καθηγητών;

Οι ποινές που μπορούν να επιβληθούν στους μαθητές είναι:

- α)** Παρατήρηση
- β)** Επίπληξη (μπορεί να γραφτεί στο ποινολόγιο)
- γ)** Ωριαία Αποβολή
- δ)** Ημερήσια ή πολυήμερη αποβολή
- ε)** Αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος

Ένας καθηγητής μπορεί να ρίξει μέχρι και ωριαία αποβολή. Ο διευθυντής μέχρι τριήμερη αποβολή ενώ ο σύλλογος των καθηγητών μπορεί να επιβάλει όλες τις ποινές.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 27

«Δια πάσαν υπαίτιον παρέκκλινιν εκ της προησκούσης κατά την έννοιαν της παρ. 3 του άρθρ. 26 του παρόντος Π.Δ/τος διαγωγής και αναλόγως του βαθμού της παρεκκλίσεως ταύτης επιβάλλονται εις τους μαθητάς αι κάτωθι κυρώσεις: α) παρατήρησις, β) επίπληξις, γ) ωριαία απομάκρυνσις εκ του διδασκομένου μαθήματος, δ) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 3 ημερών, ε) αποβολή εκ των μαθημάτων μέχρι 5 ημερών και στ) αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος»

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 28, παρ. 2

«α. Η παρατήρησις, σκοπούσα εις την προειδοποίησιν του μαθητού, ότι ετέρα αυτού παρέκκλισις δυνατών να επισύρη κύρωσιν βαρύτεραν, κρίνεται ως η ελαφροτέρα των κυρώσεων μη καταχωριζομένη εις τα οικεία βιβλία του σχολείου. β) Η επίπληξις καταχωρίζεται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του σχολείου, εφ' όσον κρίνει τούτο επιβεβλημένον το επιβάλλον ταύτην όργανον. γ) Πάσαι αι λοιπαί κυρώσεις του άρθ. 27 του παρόντος επιβαλλόμεναι, καταχωρίζονται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του Σχολείου, κατόπιν ενυπογράφου σημειώματος προς τον Δ/ντήν του επιβαλόντος την κύρωσιν όργανον, καταχωριζόμεναι επίσης εις το Ατομικόν Δελτίον του τιμωρηθέντος μαθητού»

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 28, παρ. 1

«Τας υπό του προηγουμένου άρθρου προβλεπομένας κυρώσεις δύναται να επιβάλλουν: α) Έκαστος των διδασκόντων καθηγητών μόνον τας υπό στοιχ. α´, β´ και γ´ κυρώσεις. β) Ο Διευθυντής του Σχολείου τας υπό στοιχ. α´, β´, γ´ και δ´ κυρώσεις. γ) Συμβούλιον αποτελούμενον εκ του Διευθυντού του Σχολείου, ως Προέδρου και των διδασκόντων εις την τάξιν του μαθητού καθηγητών ως μελών τας υπό στοιχ. α´, β´, γ´, δ´ και ε´ κυρώσεις. δ) Την υπό στοιχ. στ´ κύρωσιν δύναται να επιβάλλη μόνον η ολομέλεια του Συλλόγου των διδασκόντων του Σχολείου»

19. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ένας μαθητής για κάτι που έκανε εκτός σχολείου (π.χ. ξύλο μεταξύ μαθητών, σχόλια στο facebook κ.λπ.);

Ναι, οι μαθητές ελέγχονται για την συμπεριφορά τους τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 26, παρ. 1

«Η συμπεριφορά μαθητών, η καθ' οιονδήποτε τρόπον εκδηλουμένη εντός και εκτός του σχολείου δια πράξεων ή παραλείψεων, συνιστά την διαγωγή αυτών»

20. Επιτρέπεται να δίνουν αποβολή σε 5 μαθητές επειδή δεν ξέρουν ποιος φταίει;

Όχι. Η ομαδική αποβολή απαγορεύεται. Πρέπει να υπάρχει προσωπική ευθύνη ενός μαθητή για να τιμωρηθεί για κάτι.

Εγκύκλιος Γ2/6563/21-11-1996

«Δεν υπάρχει διάταξη που να επιτρέπει ομαδική αποβολή μαθητών από τα μαθήματα τους, ούτε αποβολή εκ περιτροπής. Κάτι τέτοιο θα ήταν αντιπαιδαγωγικό και όχι σύμφωνο με το πνεύμα και τους στόχους της εκπαίδευσης. Άλλωστε δεν είναι δυνατόν να επιβάλλεται κύρωση σε μαθητές που δεν διαπιστώθηκε η προσωπική τους ευθύνη και η παρέκκλιση τους από την «προσήκουσα διαγωγή», όπως αυτή περιγράφεται στο Π.Δ. 104/79»

21. Έχει δικαίωμα ένας μαθητής να γνωρίζει για ποιο λόγο πήρε αποβολή;

Ναι. Κάθε αποβολή (ωριαία, ημερήσια ή πολυήμερη) πρέπει να είναι γραπτώς αιτιολογημένη. Ο κηδεμόνας μπορεί να ζητήσει προφορική ενημέρωση και αντίγραφο της αιτιολόγησης της ποινής το οποίο ο διευθυντής οφείλει να το παρέχει.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 9

«(Οι καθηγητές) μεριμνούν για τη δημιουργία κλίματος αρμονικής συνεργασίας και συνεχούς και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και τους ενημερώνουν για τη φοίτηση, τη διαγωγή και την επίδοση των παιδιών τους»

Νόμος 3528/2007 (Δημοσιοϋπαλληλικός Κώδικας), άρθρο 107, παρ. 1

«Πειθαρχικά παραπτώματα αποτελούν ιδίως (...) ιβ) η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, η αδικαιολόγητη μη εξυπηρέτησή τους και η μη έγκαιρη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους, ιγ) η αδικαιολόγητη μη έγκαιρη απάντηση σε αναφορές πολιτών, ιδ) η αδικαιολόγητη προτίμηση νεότερων υποθέσεων με παραμέληση παλαιότερων (...) κβ) η άρνηση παροχής πληροφόρησης στους πολίτες»

22. Επιτρέπεται να πάρει ωριαία αποβολή ένας μαθητής επειδή δεν έχει φέρει βιβλίο στην τάξη;

Όχι, γιατί αυτό αφορά την συμμετοχή του στο μάθημα και όχι τη διαγωγή του (το κατά πόσο συμμορφώνεται στους κανόνες του σχολείου και της ηθικής αρχές της κοινωνίας).

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 26 παρ. 3

«Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσις προς τους διέποντας την σχολική ζωήν κανόνας και προς τας ηθικές αρχάς του κοινωνικού περιβάλλοντος, εντός του οποίου διαβιούν, αποτελεί υποχρέωσιν αυτών, πάσα δε παρέκκλισις εκ ταύτης, εκδηλουμένη δι' υπαιτίου πράξεως ή παραλείψεως, αποτελεί αντικείμενον παιδαγωγικού ελέγχου και εν ανάγκη αντιμετωπίζεται δια σχολικών κυρώσεων κατά τας διατάξεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος»

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 - Αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου, άρθρο 2

«Η αξιολόγηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της φοίτησης του στο Γυμνάσιο προκύπτει από: α) την καθημερινή προφορική εξέταση και την όλη συμμετοχή του μαθητή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία(...)»

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου, άρθρο 1

«(...)ο μαθητής αξιολογείται από: 1. Τη συμμετοχή του στην καθημερινή εργασία της τάξης και τη συνολική δραστηριότητα του μέσα στο σχολείο(...)»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 16

«(Οι καθηγητές) δεν επιτρέπεται να απομακρύνουν τους μαθητές από την τάξη κατά τις ώρες διδασκαλίας χωρίς σημαντικό λόγο. Εάν απομακρύνουν μαθητή από την αίθουσα, ενημερώνουν το Διευθυντή και φροντίζουν στο σημείο αυτό να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις»

23. Επιτρέπεται να πάρει ένας μαθητής ωριαία αποβολή επειδή δεν προσέχει στο μάθημα (αν και δεν κάνει φασαρία);

Όχι, γιατί αυτό αφορά τη συμμετοχή του στο μάθημα (και κρίνεται βαθμολογικά) και όχι τη διαγωγή του.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 16

«(Οι καθηγητές) δεν επιτρέπεται να απομακρύνουν τους μαθητές από την τάξη κατά τις ώρες διδασκαλίας χωρίς σημαντικό λόγο. Εάν απομακρύνουν μαθητή από την αίθουσα, ενημερώνουν το Διευθυντή και φροντίζουν στο σημείο αυτό να εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις»

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 – Αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου, άρθρο 2

«Η αξιολόγηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της φοίτησης του στο Γυμνάσιο προκύπτει από: α) την καθημερινή προφορική εξέταση και την όλη συμμετοχή του μαθητή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία, β) τις ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες (τεστ), γ) τις ωριαίες υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες, οι οποίες γίνονται, χωρίς προειδοποίηση ανά μία κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων και καλύπτουν την ύλη ευρύτερης διδακτικής ενότητας υπό τον όρο ότι προηγήθηκε κατά το προηγούμενο μάθημα σχετική ανακεφαλαίωση, δ) τις εργασίες που εκτελούν οι μαθητές, στο σχολείο ή στο σπίτι, στα πλαίσια της καθημερινής διδακτικής εργασίας, ε) τις συνθετικές δημιουργικές εργασίες, ζ) τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου»

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου, άρθρο 1

«Η αξιολόγηση των μαθητών είναι αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας που έχει ως σκοπό να προσδιορίσει το βαθμό επίτευξης των διδακτικών στόχων της, όπως αυτοί καθορίζονται από τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων μαθημάτων. Η αξιολόγηση οφείλει να συνδυάζει ποικίλες μορφές και τεχνικές για να επιτύχει αφενός μεν έγκυρη, αξιόπιστη, αντικειμενική και αδιάβλητη αποτίμηση των γνώσεων, της κριτικής ικανότητας και των πρακτικών δεξιοτήτων των μαθητών και αφετέρου να συμβάλλει στην αυτογνωσία

και την αντικειμενική πληροφόρηση τους για το επίπεδο μάθησης και τις δεξιότητες τους. Παράλληλα, οφείλει να πληροφορεί τον εκπαιδευτικό για τα αποτελέσματα του έργου του και να ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη, με στόχο τη συνεχή βελτίωση και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της.

Τέλος, υπηρετεί και την ενημέρωση των γονέων για την πρόοδο των μαθητών. Στο πλαίσιο αυτό ο μαθητής αξιολογείται από:

1. Τη συμμετοχή του στην καθημερινή εργασία της τάξης και τη συνολική δραστηριότητα του μέσα στο σχολείο.
2. Τα αποτελέσματα της επίδοσης του στις γραπτές δοκιμασίες αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, οι οποίες διακρίνονται σε:
  - α) ενδιάμεσες, οι οποίες διεξάγονται κατά τη διάρκεια των δύο τετραμήνων και
  - β) τελικές στο τέλος του διδακτικού έτους.
3. Τις συνθετικές - δημιουργικές εργασίες, όταν του ανατίθενται αυτές.
4. Το φάκελο εκπαιδευτικών επιδόσεων και δραστηριοτήτων του μαθητή, όπου αυτός τηρείται»

24. Επιτρέπεται να πάρει απουσία ένας μαθητής αν δε φοράει φόρμα στην ώρα της Γυμναστικής;

Ναι, αν το κάνει εσκεμμένα και κατ' επανάληψη. Χωρίς φόρμα θεωρείται ότι ο μαθητής δεν μπορεί να συμμετέχει στο μάθημα της Γυμναστικής και γι' αυτό παίρνει απουσία.

Εγκύκλιος Γ4/752/18-09-1986

«Οι μαθητές υποχρεωτικά, στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής, πρέπει να προσέρχονται με αθλητική περιβολή, ανεξάρτητα με το είδος, τη φίρμα, το χρώμα αυτής και των υποδημάτων. Αυτό είναι αναγκαίο, γιατί έτσι ανξάνεται η κινητική τους δραστηριότητα, οι ασκήσεις εκτελούνται ανετότερα με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή απόδοση σε όλα τα είδη των αθλητικών δραστηριοτήτων, και επί πλέον διασφαλίζεται η σωματική ακεραιότητα και η υγεία των μαθητών. Οι μαθητές που δεν θα φέρουν αθλητική περιβολή για οποιοδήποτε λόγο, εσκεμμένα και κατ' επανάληψη, προκειμένου να αποφύγουν το μάθημα της Φυσικής Αγωγής, δεν θα συμμετέχουν σ' αυτό, θα τους καταλογίζεται απουσία, θα ενημερώνεται ο Διευθυντής του σχολείου, θα αποτελεί κριτήριο για την αξιολόγησή τους και θα λαμβάνουν γνώση οι κηδεμόνες τους. Και οι καθηγητές Φυσικής Αγωγής θα πρέπει να έχουν αθλητική περιβολή κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας του μαθήματος της Φ.Α. και του Αθλητισμού».

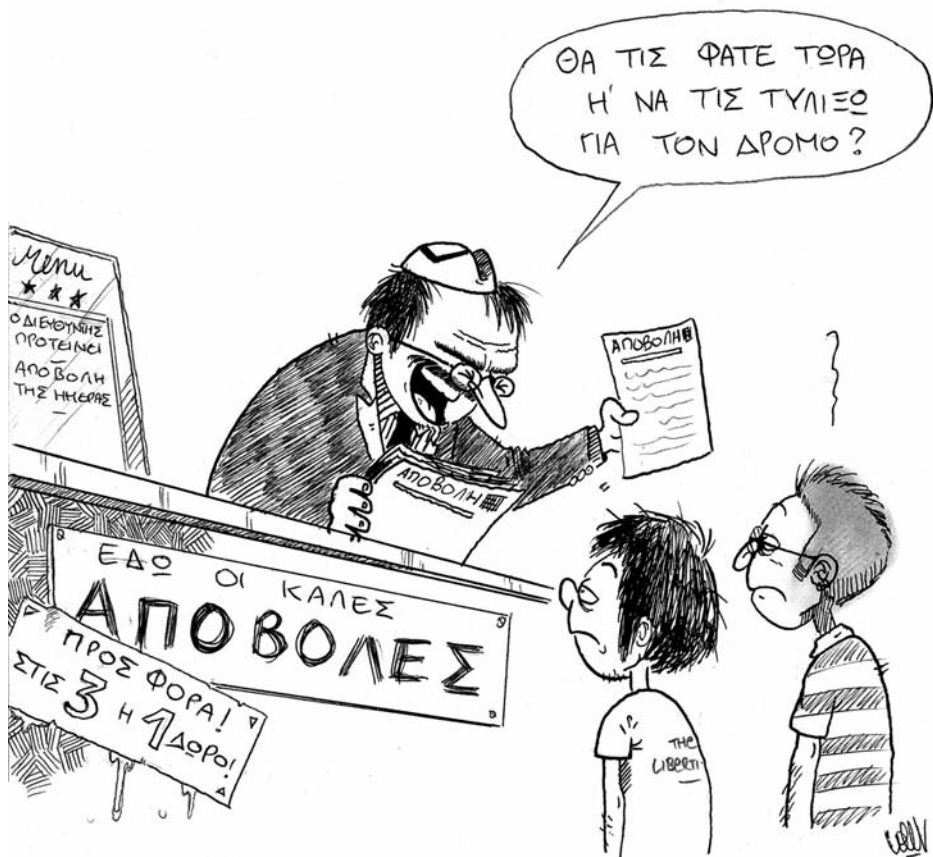
25. Επιτρέπεται να δίνεται αυτόματα ημερήσια αποβολή σε μαθητή που συμπλήρωσε 3 ωριαίες αποβολές;

Όχι. Για κάθε αποβολή πρέπει να υπάρχει κάποιο παράπτωμα το οποίο πε-

ριγράφεται γραπτώς στο ποινολόγιο. Δεν μπορείτε να τιμωρηθείτε για το ίδιο παράπτωμα και με ωριαία αποβολή και με ημερήσια.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 28 παρ. 2

«Πάσαι αι λοιπαί κυρώσεις του άρθ. 27 του παρόντος επιβαλλόμεναι, καταχωρίζονται εις το βιβλίον Επιβολής Κυρώσεων του Σχολείου, κατόπιν ενυπογράφου σημειώματος προς τον Δ/ντήν του επιβαλόντος την κύρωσιν οργάνου, καταχωριζόμεναι επίσης εις το Ατομικόν Δελτίον του τιμωρηθέντος μαθητού».

26. Επιτρέπεται να με κρατήσει ο καθηγητής στην τάξη όταν έχω πάρει ωριαία αποβολή ή απουσία;

Όχι, γιατί και στις δύο περιπτώσεις ο καθηγητής θα πρέπει να σημειώσει ψευδώς στο απουσιολόγιο είτε ότι απουσίαζες (ενώ ήσουν παρών), είτε ότι σου επέβαλε την ποινή της «ωριαίας απομάκρυνσης από το διδασκόμενο μάθημα» ενώ παρέμεινες στην τάξη. Απουσία μπορεί να σημειωθεί σε έναν μαθητή μόνο όταν είναι απών από την τάξη (είτε επειδή έλειπε μόνος του, είτε επειδή τον απομάκρυνε ο καθηγητής).

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 27, παρ. 1

«(...)επιβάλλονται εις τους μαθητάς αι κάτωθι κυρώσεις: (...) γ) ωριαία απομάκρυνσις εκ του διδασκόμενου μαθήματος (...)»

27. Επιτρέπεται να σε βγάλει από την τάξη ένας καθηγητής και να σημειώσει «απουσία» αντί για «ωριαία αποβολή»;

Όχι. Ο καθηγητής παραβιάζει τα καθήκοντά του. Οφείλει να σημειώσει «ωριαία αποβολή» και να κάνει γραπτή αιτιολόγηση στο Ποινολόγιο. Αν ο καθηγητής δεν ακολουθήσει την τυπική διαδικασία, η απουσία που σημειώθηκε είναι άκυρη και πρέπει να σβηστεί από τον Σύλλογο των Καθηγητών στη συνεδρίαση που θα γίνει στο τέλος της χρονιάς.

Εγκύκλιος Γ2/5098/18-09-1992

«Επειδή κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας «η παράλειψη ουσιώδους τύπου επάγεται ακυρότητα της όλης διαδικασίας και της τελικής εκτελεστικής πράξεως» και «η δράση της δημόσιας διοίκησης δεν είναι νόμιμη, όταν δεν τηρούνται οι τύποι οι επιβαλλόμενοι από τους νόμους στις διοικητικές ενέργειες», παρακαλούμε κατά την επιβολή σε μαθητές των κυρώσεων (ωριαίας απομακρύνσεως ή της αποβολής από τα μαθήματα) που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για μεν τα ΤΕΛ και τις ΤΕΣ από το άρθρο 31 του Π.Δ. 294/79, για δε τα Γυμνάσια και τους λοιπούς τύπους Λυκείων από τις διατάξεις της § 2γ` του άρθρου 28 του Π.Δ. 104/79. Σε διαφορετική περίπτωση οι καταχωριζόμενες απουσίες θεωρούνται μη νόμιμες και δεν πρέπει να προσμετρώνται στο σύνολο των απουσιών ενός μαθητή κατά τον ετήσιο χαρακτηρισμό της φοίτησης του»

28. Επιτρέπεται να με διώξουν από το σχολείο;

Ναι, αν αποφασιστεί από το Σύλλογο η «αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος»

και τεκμηριώνεται ότι εξαντλήθηκαν προηγουμένως οι παιδαγωγικές μέθοδοι απέναντι στον μαθητή και ότι η αλλαγή αυτή είναι προς όφελός του.

Εγκύκλιος 141522/Γ2/9-11-2010

«Οι σχολικές κυρώσεις (...) πρέπει να επιβάλλονται κλιμακωτά. (...) Όσον αφορά στη διαδικασία λήψης απόφασης σχετικά με την αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος επισημαίνουμε τα εξής: (...) θα πρέπει να γίνεται αναλυτική αναφορά στις παιδαγωγικές μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν σε προηγούμενες περιπτώσεις για τον συγκεκριμένο μαθητή και αναλυτική αναφορά των κυρώσεων που επιβλήθηκαν πριν την υιοθέτηση της τελευταίας κατά σειρά κύρωσης (...) Θα πρέπει να τηρείται ειδική και επαρκής αιτιολόγηση ως προς την αναγκαιότητα της ποινής. (...) Επίσης, θα πρέπει να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους εκτιμάται ότι ο συγκεκριμένος μαθητής θα ωφεληθεί από την αλλαγή αυτή. (...) Η επιβολή της κύρωσης της αλλαγής του σχολικού περιβάλλοντος δεν θα πρέπει να ανακοινώνεται δημόσια ώστε να μην περιορίζεται η παιδαγωγική αξία της επιβαλλόμενης κύρωσης και να αποφεύγεται η διαπόμπευση του μαθητή».

ΚΑΠΝΙΣΜΑ

29. Επιτρέπεται να καπνίζω στο προαύλιο του σχολείου που είναι ανοικτός χώρος;

Όχι, γιατί ο νόμος απαγορεύει το κάπνισμα και στους υπαίθριους χώρους των σχολείων. Παλιά το κάπνισμα δεν αποτελούσε πειθαρχικό παράπτωμα για τους μαθητές, αλλά μετά από τον πρόσφατο νόμο, οι μαθητές που καπνίζουν στο σχολείο μπορούν να τιμωρηθούν.

Υπ. Απόφαση 88202/30-6-2009 Υπ. Υγείας (εφαρμογή Ν,3730/2008, άρθρο 3)

«Στους χώρους των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και στους χώρους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κάθε βαθμίδα, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα απαγορεύεται πλήρως το κάπνισμα»

Εγκύκλιος 120995/30-09-2010 Υπ. Υγείας

«4. Στην έννοια των χώρων όπου το κάπνισμα απαγορεύεται, εμπίπτουν ενδεικτικά: (...) Όλοι οι χώροι των Νοσηλευτικών και Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στους οποίους περιλαμβάνονται οι ακάλυπτοι χώροι, οι ταράτσες, τα αίθρια, οι εξώστες καθώς και λοιποί υπαίθριοι και ημιυπαίθριοι χώροι, κ.λ.π.»

30. Επιτρέπεται να καπνίζουν οι καθηγητές στο σχολείο;

Όχι. Η παραβίαση των διατάξεων για την απαγόρευση του καπνίσματος είναι πειθαρχικό παράπτωμα για όλους τους δημόσιους υπάλληλους.

Νόμος 3868/2010

«Η παράβαση των διατάξεων για την απαγόρευση του καπνίσματος από τους δημόσιους λειτουργούς, τους δημόσιους υπαλλήλους, τους υπαλλήλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα, στους χώρους όπου είναι εγκατεστημένες οι υπηρεσίες τους, αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και τιμωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την πειθαρχική ευθύνη τους»

31. Επιτρέπεται να βγω έξω από το σχολείο για να καπνίσω;

Αν είσαι ενήλικος ναι. Αν είσαι ανήλικος, ο Διευθυντής και οι καθηγητές έχουν την ευθύνη για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας σου. Οπότε για να βγεις εκτός σχολείου θα πρέπει να πάρεις άδεια και να ενημερωθούν οι κηδεμόνες σου.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 29, παρ. 5

«(Ο Διευθυντής) είναι υπεύθυνος, μαζί με τους εκπαιδευτικούς (...) για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών»

32. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μπει στις τουαλέτες για να πιάσει παιδιά που καπνίζουν;

Ο εφημερεύων καθηγητής έχει δικαίωμα να ελέγχει όλους τους χώρους του σχολείου, γιατί έχει ευθύνη για την ασφάλεια των μαθητών. Δεν μπορεί, φυσικά, να μπει στον ιδιωτικό χώρο της λεκάνης, αλλά μπορεί στον κοινόχρηστο χώρο των τουαλετών (νιπτήρες). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που υπάρχει βάσιμη ανησυχία ότι η ασφάλεια ενός μαθητή απειλείται (π.χ. αν είναι λιπόθυμος) και ο καθηγητής δεν έχει άλλη επιλογή, τότε έχει το δικαίωμα, προκειμένου να τον προστατέψει, να ανοίξει και την πόρτα της τουαλέτας.

Υπ. Απόφαση Φ3/160/Γ1/187/6-3-1997

«(Οι εφημερεύοντες) επιτηρούν τους μαθητές στα διαλείμματα κατανέμοντας μεταξύ των (οι εφημερεύοντες εκπ/κοι) τους χώρους, ώστε να υπάρχει παντού επίβλεψη, η οποία είναι απαραίτητη για την ασφάλεια των μαθητών»

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 25

«Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο. Δεν είναι άδικο η πράξη που τελεί κάποιος, για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε»

ΑΠΟΥΣΙΕΣ

33. Στις πόσες απουσίες μένω στην ίδια τάξη;

Ένας μαθητής μπορεί να μείνει στην ίδια τάξη αν ξεπεράσει το όριο των αδικαιολογήτων απουσιών ή το όριο των συνολικών απουσιών (όριο δικαιολογημένων απουσιών δεν υπάρχει).

Στο Γυμνάσιο και στις ΕΠΑ.Σ. μπορεί ένας μαθητής που πέρασε το όριο των συνολικών απουσιών για 50 ή λιγότερες απουσίες να παραπεμφθεί σε εξετάσεις όλων των μαθημάτων τον Σεπτέμβρη. Στο Λύκειο δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα.

Το όριο των συνολικών απουσιών αυξάνεται κατά 50 για μαθητές που έχουν μέσο όρο στα μαθήματα πάνω από 15 (στο Α και Β τετράμηνο) και διαγωγή κοσμιότητα.

Δείτε τα όρια των απουσιών, ανάλογα με τον τύπο του σχολείου, συγκεντρωμένα στον παρακάτω πίνακα.

ΟΡΙΑ ΑΠΟΥΣΙΩΝ						
		ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΕΣ ΑΠΟΥΣΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΟΥΣΙΕΣ			
		ΜΕΝΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΑΞΗ αν έχεις πάνω από...	ΔΙΝΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ αν έχεις πάνω από...	ΜΕΝΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΑΞΗ αν έχεις πάνω από...	ΜΕΝΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΑΞΗ αν έχεις πάνω από...	
				Μόνο για μαθητές με Μ.Ο. πάνω από 15 και διαγωγή «κοσμιότητα»		
			ΔΙΝΕΙΣ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ αν έχεις πάνω από...	ΜΕΝΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΑΞΗ αν έχεις πάνω από...		
ΤΥΠΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	ΛΥΚΕΙΟ (Γ.Ε.Λ. ή ΕΠΑ.Λ.)	50	-	114	-	164
	ΛΥΚΕΙΟ (Μουσικό ή Εσπερινό)	50	-	130	-	180
	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	64	114	164	164	214
	ΓΥΜΝΑΣΙΟ (Μουσικό ή Εσπερινό)	64	130	180	180	230
	ΕΠΑ.Σ.	40	80	130	130	180

34. Πόσες απουσίες μπορώ να δικαιολογήσω και πώς;

Οι απουσίες ενός μαθητή μπορούν να δικαιολογηθούν:

- α)** Από γιατρό
- β)** Από τον κηδεμόνα του
- γ)** Από τον Σύλλογο των Καθηγητών

Ο κηδεμόνας έχει δύο περιορισμούς. Δεν μπορεί να δικαιολογήσει:

- α)** Πάνω από 2 συνεχόμενες ημέρες
- β)** Πάνω από 10 ημέρες συνολικά τον χρόνο

Η δικαιολόγηση των απουσιών πρέπει να γίνει μέσα σε 10 εργάσιμες ημέρες από την επιστροφή του μαθητή στο σχολείο.

Με πρόσφατο νόμο, αποφασίστηκε ότι απουσίες μπορεί να δικαιολογεί και ο Σύλλογος των καθηγητών του σχολείου για:

- α)** λόγους υγείας (όταν η πάθηση είναι εμφανής και δεν χρειάζεται απόδειξη)
- β)** ενδιάμεσες ώρες (και χωρίς την άδεια διευθυντή) αν η απουσία μπίκε κατά λάθος από αμέλεια του απουσιολόγου ή του καθηγητή
- γ)** πρώτες ώρες, αν δικαιολογείται η μη έγκαιρη προσέλευση στο σχολείο λόγω κινητικών προβλημάτων του μαθητή

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 25

«Ο κηδεμόνας κάθε μαθητή που απουσίασε για λόγους υγείας από το Σχολείο περισσότερο από δύο μέρες, είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει ο ίδιος, το βραδύτερο μέχρι και τη δεκάτη μέρα από την επιστροφή του μαθητή στο Σχολείο, βεβαίωση δημόσιου νοσηλευτικού ιδρύματος ή σχολιατρικής υπηρεσίας ή οποιουδήποτε ιδιώτη γιατρού, που να πιστοποιεί το είδος και τη διάρκεια της ασθένειας. Η βεβαίωση αυτή μπορεί να χρησιμεύσει ως δικαιολογητικό για τις αντίστοιχες απουσίες. (...) Κάθε βεβαίωση υποβάλλεται με αίτηση και καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο απαραίτητως. Για τη δικαιολόγηση απουσιών δύο (2) ημερών, λόγω ασθένειας ή άλλων σοβαρών οικογενειακών λόγων, αρκεί και ενυπόγραφο σημείωμα του κηδεμόνα που προσκομίζεται από τον ίδιο αποκλειστικά δέκα μέρες το πολύ μετά την επάνοδο του μαθητή στο Σχολείο. Με τον τρόπο αυτό ο κηδεμόνας μπορεί να δικαιολογήσει τις απουσίες το πολύ δέκα ημερών (10) αθροιστικά για όλο το έτος»

Νόμος 4115/2013, άρθρο 54, παρ. 2

«Ο Σύλλογος των Διδασκόντων του Σχολείου έχει τη δυνατότητα να δικαιολογεί απουσίες μαθητών για λόγους υγείας, με ιατρική βεβαίωση ή χωρίς ιατρική βεβαίωση αν η πάθηση είναι εμφανής και μη κρήζουσα απόδειξης:

α. Για μεμονωμένες ή συνεχείς ώρες ημερήσιου προγράμματος και χωρίς την άδεια του Διευθυντή αν δεν καταχωρίστηκε σχετική παρατήρηση στο ημερήσιο δελτίο απουσιών (π.χ. γιατί από αμέλεια δεν ζητήθηκε άδεια ή από αμέλεια δεν καταχωρίστηκε σχετική παρατήρηση), εφόσον εξετάζοντας κάθε περίπτωση αναλυτικά και χωριστά ο σύλλογος κρίνει ότι αδικούνται άλλως οι μαθητές από υπαιτιότητα του Σχολείου,

β. για πρώτες ώρες, εφόσον δικαιολογείται η μη έγκαιρη προσέλευση στο Σχολείο (κινητικά προβλήματα - αναπηρία)»

35. Σε ποιες περιπτώσεις μπορεί ο Σύλλογος των Καθηγητών να σβήσει απουσίες ενός μαθητή;

Στην τελευταία συνεδρίαση της χρονιάς (πριν τις εξετάσεις) ο Σύλλογος των Καθηγητών παίρνει απόφαση για την φοίτηση των μαθητών (αν πέ-
ρασαν ή αν έμειναν). Σε αυτό τον σύλλογο ο σύλλογος πρέπει σύμφωνα
με τη νομοθεσία να σβήσει τις απουσίες που οφείλονται στους παρακάτω
λόγους:

- 1) Ειδική αποστολή μαθητών στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό **με εντολή του Υπουργείου** ή του Νομάρχη
- 2) Απασχόληση μαθητών σε **εργασία από τον Διευθυντή** ή από τον Σύλλογο των Καθηγητών
- 3) Παρουσίαση μαθητών στο **συμβούλιο επιλογής οπλιτών**
- 4) Συμμετοχή μαθητών σε **επίσημους αθλητικούς αγώνες**
- 5) Μέρες **θρησκευτικής** τους **αργίας** αλλόθρησκων μαθητών
- 6) **Μεταγραφή** μαθητή σε σχολείο άλλης πόλης (μέχρι τρεις ημέρες)
- 7) **Απαλλαγή** από συγκεκριμένα μαθήματα (Θρησκευτικά, Γυμναστική)
- 8) **Στάση εργασίας ή απεργία** ΚΤΕΛ - Λεωφορείων
- 9) Σε μαθητές που πάσχουν από **μεσογειακή ή δρεπανοκυτταρική αναιμία** - μέχρι 24 μέρες τον χρόνο (και μέχρι 3 μέρες τον μήνα)
- 10) Μετάβαση για **θεραπεία στο εξωτερικό** (μέχρι τρεις μέρες)
- 11) Μετάβαση σε άλλη πόλη λόγω **εκλογών** (1 ή 2 μέρες, ανάλογα με την περίπτωση)

Επίσης ο Σύλλογος μπορεί να σβήσει τις απουσίες που οφείλονται σε **αποβολές (μέχρι τρεις ημέρες)**, αν κρίνει ότι ο μαθητής διόρθωσε την διαγωγή του.

Προεδρικό Διάταγμα 104/79, άρθρο 21, παρ. 1

«*Δια τον χαρακτηρισμόν κατά την έννοιαν του Αρ.24 του παρόντος Π.Δ. της φοι-
τήσεως των μαθητών δεν λαμβάνονται υπ` όψιν: α) Απουσΐαι εκ του σχολείου
κατά τας ώρας λειτουργΐας αυτού μαθητών απο-στέλλομένων εις το εξωτερικό
ή το εσωτερικόν δι` ειδικήν αποστολήν δυνάμει εγ-γράφου εντολής του
ΥΠ.Ε.Π.Θ. ή του οικείου Νομάρχου. β) Απουσΐαι μαθητών απασχολουμένων
οπωσδήποτε εις εργασΐαν ανατεθείσαν αυτοΐς υπό του Δ/ντού ή δια πράξεως
του Συλλόγου των διδασκόντων. γ) Απουσΐαι μαθητών δια την προσέλευσιν των
ενώπιον του Συμβουλίου επιλο-γής οπλιτών προσηκόντως αποδεδειγμένην. δ)
Απουσΐα λόγω συμμετοχής εις επισήμους αθλητικὰς εκδηλώσεις
πιστοποιου-μένη υπό της αρμοδΐας δημοσΐας αθλητικῆς αρχῆς. ε) Απουσΐαι
μαθητών ι)του Καθολικου Δόγματος κατά τας εορτάς του Μνηστή-ρος Ιωσήφ,*

της Αγίας Δωρεάς και από της προτεραίας μέχρι της επομένης του Λατινικού Πάσχα, ii) του Εβραϊκού Θρησκευματος την προτεραίαν και την 1ην του Εβραϊκού έτους, την ημέραν της Εξιλεύσεως ως και την προτεραίαν και την ημέραν του Εβραϊκού Πάσχα, iii) του Μουσουλμανικού Θρησκευματος κατά τας ημέρας των εορτών Σεκέρ Μπαιράμ και Κουρμπάν Μπαιράμ και την προτεραίαν εκάστης τούτων. στ) Απουσία των μαθητών συνεπεία μειεγγραφής εις Γυμνάσιο ή Λύκειον ετέρας πόλεως επί τρεις ημέρας, μη περιλαμβανομένης εις ταύτας της ημέρας της εκδόσεως του προς αποχώρησιν του μαθητού υπηρεσιακού σημειώματος. ζ) Απουσία μαθητών απαλλασσομένων νομίμως εν μέρει ή εν όλω εκ της συμ-μετοχής αυτών εις την διδασκαλίαν μαθημάτων κατά τα εν τω επομένω άρθρω οριζόμενα. (Τα επόμενα προστέθηκαν με το Αρ.1 του Π.Δ.485/83) η) Απουσία μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του οφειλόμενες σε ολιγόωρη ή ολιγοήμερη απεργία των υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ που βεβαιώνεται κατά τόπους από τον Οικείο Νομάρχη. θ) Απουσία μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του, που οφείλονται στις προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του Π.Δ.104/79 και του άρθρου 30 του Π.Δ. 294/79 κυρώσεις και μέχρι τριών (3) ημερών κατά την κρίση του Συλλόγου των διδασκόντων σε συνδυασμό με τις διατάξεις της §3 του άρθρου 28 του Π.Δ. 104/79 και του άρθρου 31 του Π.Δ.294/79 ι) Απουσίες μαθητών μέχρι τριών το πολύ ημερών κατά μήνα οφειλόμενες στην ανάγκη μεταγίσεως αίματος σε ειδικό νοσηλευτικό ίδρυμα λόγω μεσογειακής ή δρεπανοκυτταρικής αναιμίας από την οποίαν πάσχουν. Οι απουσίες αυτές δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά για όλο το έτος τις απουσίες 24 ημερών, ια) Απουσίες μαθητών οφειλόμενες σε θεραπεία αρχική ή συνεχιζόμενη σε χώρες του εξωτερικού. Στις περιπτώσεις αυτές δεν υπολογίζονται και οι απουσίες τριών ημερών για την μετάβαση και επιστροφή πέρα από τις βεβαιούμενες από τα σχετικά ιατρικά πιστοποιητικά, ιβ) Σε όσους μαθητές μεταβούν στον τόπο καταγωγής τους για άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, δεν θα υπολογιστούν για το χαρακτηρισμό της φοίτησης τους απουσίες μίας ή δύο ημερών κατά περίπτωση»

36. Αν οι γονείς μου δεν μπόρεσαν να έρθουν εγκαίρως (μέσα σε 10 ημέρες) για να δικαιολογήσουν τις απουσίες μου, αυτές θα μείνουν αδικαιολόγητες;

Εξαρτάται. Θα πρέπει οι γονείς σου να υποβάλλουν εκπρόθεσμα τα δικαιολογητικά και να περιμένουν την απόφαση του Συλλόγου των Καθηγητών στο τέλος της χρονιάς. Με πρόσφατο νόμο, το Υπουργείο Παιδείας έδωσε το δικαίωμα στον Σύλλογο των Καθηγητών όλων των σχολείων (στα ΕΠΑ.Δ. υπήρχε ήδη η δυνατότητα) να κάνει δεκτά τα εκπρόθεσμα δικαιολογητικά.

Νόμος 4115/2013, άρθρο 54, παρ.1

«Μπορεί ο Σύλλογος των διδασκόντων του Σχολείου, αποφασίζοντας σχετικά με την δικαιολόγηση απουσιών μαθητών, να κάνει δεκτά ή να απορρίπτει εκ-

πρόθεσμα δικαιολογητικά:

α. ιατρικές βεβαιώσεις

β. αιτήσεις – βεβαιώσεις κηδεμόνων

που προσκομίστηκαν μετά από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επιστροφή του μαθητή στο σχολείο, εξετάζοντας κάθε περίπτωση αναλυτικά και χωριστά και έχοντας τη δυνατότητα να συγχωρήσει την εκπρόθεσμη υποβολή τους με αιτιολογημένη απόφασή του»

37. Το απουσιολόγιο το παίρνει πάντα ο μαθητής με τον μεγαλύτερο βαθμό;

Όχι. Σε αντίθεση με τη σημαία, το απουσιολόγιο μπορεί να ανατεθεί από τον Διευθυντή σε οποιονδήποτε μαθητή διακρίνεται για το «ήθος» και την «επίδοση» του.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 23, παρ. 2

«Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερήσιου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως ή τμήματος τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους».

38. Μπορεί ένας μαθητής να αρνηθεί να αναλάβει το απουσιολόγιο;

Ναι. Η ευθύνη για το απουσιολόγιο είναι ένα πρόσθετο καθήκον για έναν μαθητή και δεν μπορεί να είναι υποχρεωτικό. Εξάλλου ο Διευθυντής έχει τη δυνατότητα να αναθέσει το απουσιολόγιο σε οποιονδήποτε μαθητή διακρίνεται για το «ήθος» και την «επίδοση» του.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 23, παρ. 2

«Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερήσιου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως ή τμήματος τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους».

39. Είναι υπεύθυνος ο απουσιολόγος να σημειώνει τις απουσίες των μαθητών;

Ναι. Ο καθηγητής είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο τους και την υπογραφή.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 23, παρ. 2

«Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερήσιου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό

του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως ή τμήματος τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους».

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 21

«Οι καθηγητές (...) ελέγχουν με προσοχή τις απουσίες των μαθητών, υπογράφοντας το ημερήσιο δελτίο απουσιών».

40. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ο απουσιολόγος επειδή δεν έβαλε απουσία σε έναν μαθητή;

Ναι, γιατί έχει αναλάβει τη σύνταξη του απουσιολογίου και δεν εκτελεί σωστά το καθήκον του.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 23, παρ. 2

«Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερήσιου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως ή τμήματος τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους».

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 26 παρ. 3

«Η προσήκουσα διαγωγή των μαθητών, νοουμένη ως έμπρακτος συμμόρφωσις προς τους διέποντας την σχολική ζωήν κανόνας (...)»

41. Επιτρέπεται να τιμωρηθεί ο απουσιολόγος αν χαθεί ή αν φθαρεί το απουσιολόγιο;

Ναι, γιατί έχει την ευθύνη της φύλαξής του.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 23, παρ. 2

«Η σύνταξις και η φύλαξις του ημερήσιου δελτίου απουσιών ανατίθεται υπό του Διευθυντού του σχολείου εις μαθητήν τάξεως ή τμήματος τάξεως διακρινόμενον εις το ήθος και την επίδοσιν, αναπληρούμενον υπό ετέρου μαθητού υπό τους αυτούς όρους».

42. Επιτρέπεται να είναι κλειστή η πόρτα του σχολείου;

Ναι. Για την ακρίβεια ο Διευθυντής είναι υποχρεωμένος να έχει κλειστή την πόρτα του σχολείου όλες τις ώρες λειτουργίας του.

Εγκύκλιος 2368/Γ2/09-01-2007

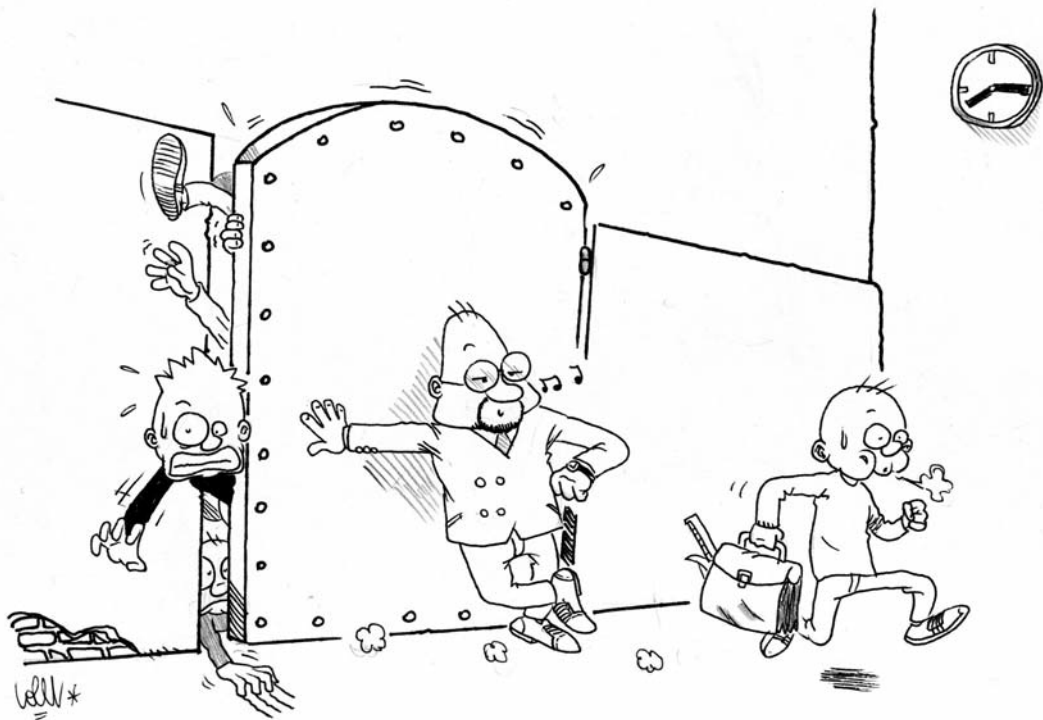
«Οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υποχρεούνται να φροντίζουν, ώστε οι θύρες εισόδου - εξόδου στο χώρο του σχολείου να παραμένουν κλειστές καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του σχολείου»

43. Επιτρέπεται ο διευθυντής να απαγορεύει το πρωί την είσοδο στο σχολείο σε αργοπορημένα παιδιά;

Όχι, γιατί έχει ευθύνη για την ασφάλεια τους.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 29, παρ. 5

«Ο Διευθυντής είναι υπεύθυνος, μαζί με τους εκπαιδευτικούς (...) για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών»

44. Επιτρέπεται να μου βάζουν απουσίες όταν καθυστέρησα λόγω απεργίας ή στάσης εργασίας των λεωφορείων;

Ναι, αλλά οι απουσίες αυτές πρέπει να σβηστούν από τον Σύλλογο των Καθηγητών στη συνεδρίαση που γίνεται στο τέλος της χρονιάς. Ο νόμος λέει ότι δεν υπολογίζονται οι απουσίες που οφείλονται σε απεργία ή στάση εργασίας των υπεραστικών λεωφορείων (ΚΤΕΛ). Επίσης, με αφορμή τις πρόσφατες απεργίες των μέσων μεταφοράς στα αστικά κέντρα, υπήρξε και σχετική εγκύκλιος, σύμφωνα με την οποία δεν μπαίνουν απουσίες στους μαθητές που χρησιμοποιούν λεωφορεία για να πηγαίνουν σε Μουσικά σχολεία, Καλλιτεχνικά, Πειραματικά, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ.

Προεδρικό Διάταγμα 104/1979, άρθρο 21

«Δια τον χαρακτηρισμόν (...) της φοιτήσεως των μαθητών δεν λαμβάνονται υπ' όψιν (...)

η) Απουσία μαθητών από το σχολείο κατά τις ώρες λειτουργίας του οφειλόμενες σε ολιγόωρη ή ολιγόημερη απεργία των υπεραστικών λεωφορείων ΚΤΕΛ που βεβαιώνεται κατά τόπους από τον Οικείο Νομάρχη»

Εγκύκλιος 4845/Γ2/15-01-2013

«Κατόπιν ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας σχετικά με τις απουσίες μαθητών που δεν ανήκουν χωροταξικά στη σχολική μονάδα που φοιτούν (Εσπερινά, Μουσικά, Πειραματικά, Καλλιτεχνικά, ΕΠΑ.Λ. και ΕΠΑ.Σ.) και οι οποίες αποδεδειγμένα (ανάλογα με το μέσο που χρησιμοποιεί ο κάθε μαθητής) οφείλονται σε απεργία των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, σας πληροφορούμε ότι οι απουσίες αυτές δε λαμβάνονται υπόψη για το χαρακτηρισμό της φοίτησης»

45. Ποιοι μαθητές δικαιούνται δωρεάν μεταφορά στο σχολείο τους;

Όσοι μαθητές μένουν πολύ μακριά από το σχολείο (ο νόμος περιγράφει αναλυτικά τις αποστάσεις). Αν ο δήμος δεν παρέχει δωρεάν μεταφορά σε κάποιον μαθητή, τότε ο μαθητής δικαιούται ένα μηνιαίο επίδομα για τα μεταφορικά του έξοδα.

Υπ. Απόφαση 35415/01-08-2011, άρθρο 1

«Οι δήμοι υποχρεούνται να μεταφέρουν δωρεάν τους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημόσιων σχολείων οι οποίοι κατοικούν από την έδρα του σχολείου τους σε απόσταση μεγαλύτερη από την οριζόμενη ως εξής:

- α) 1.200 μέτρα για μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
- β) 2.500 μέτρα για μαθητές Γυμνασίων

γ) 4.000 μέτρα για μαθητές Λυκείων, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ με την προϋπόθεση ότι οι μαθητές φοιτούν στο πλησιέστερο σχολείο της αντίστοιχης κατηγορίας (δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο, ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, κ.τ.λ.)»

Υπ. Απόφαση 35415/01-08-2011, άρθρο 3

«Επιδότηση μαθητών

1. Αν η μεταφορά των μαθητών κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 είναι αδύνατη ή κρίνεται οικονομικά ασύμφορη και οι μαθητές:

α) έχουν εγκατασταθεί στην έδρα του σχολείου τους.

β) μεταφέρονται με ευθύνη εκείνων που έχουν τη γονική μέριμνα των μαθητών ή των νομίμων επιτρόπων τους, χορηγείται στους μαθητές μηνιαίο επίδομα ως ακολούθως:

i. στους μαθητές της πρώτης (α) περίπτωσης μηνιαίο επίδομα 85 €

ii. στους μαθητές της δεύτερης (β) περίπτωσης μηνιαίο επίδομα υπολογιζόμενο βάσει της χιλιομετρικής απόστασης της κατοικίας από το σχολείο με χιλιομετρικό κόστος ίσο με 0.35 €/χιλιόμετρο και για τις μέρες λειτουργίας του σχολείου ανά μήνα όπως θα πιστοποιείται από το διευθυντή του σχολείου και μέχρι 1500 € ανά μαθητή, εξαιρουμένων των μαθητών ΣΜΕΑ, για κάθε σχολικό έτος»

ΤΕΣΤ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

46. Επιτρέπεται να βάλει ο καθηγητής απροειδοποίητο διαγώνισμα;

Στο Λύκειο όχι, γιατί το διαγώνισμα πρέπει να είναι προειδοποιημένο και επαναληπτικό. Στο Γυμνάσιο, όμως, το διαγώνισμα είναι απροειδοποίητο και στο μάθημα της ημέρας (ή επαναληπτικό υπό τον όρο ότι στο προηγούμενο μάθημα έγινε επανάληψη).

Προεδρικό Διάταγμα 26/2002 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους πραγματοποιείται μία μόνο ωριαία γραπτή δοκιμασία, στο Α' Τετράμηνο, η οποία καλύπτει περιορισμένης έκτασης ενότητα και γίνεται ύστερα από βραχείας διάρκειας προειδοποίηση των μαθητών»

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 - Αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου

«οι οποίες (ωριαίες γραπτές δοκιμασίες) γίνονται, χωρίς προειδοποίηση (...) και καλύπτουν την ύλη ευρύτερης διδακτικής ενότητας υπό τον όρο ότι προηγήθηκε κατά το προηγούμενο μάθημα σχετική ανακεφαλαίωση»

47. Επιτρέπεται σε ένα μάθημα να γράφουμε διαγώνισμα κάθε μήνα και σε ένα άλλο να μη γράφουμε ούτε ένα τον χρόνο;

Ούτε το ένα επιτρέπεται, ούτε το άλλο. Ο αριθμός των διαγωνισμάτων είναι υποχρεωτικά ίδιος για όλα τα μαθήματα. Στο Λύκειο οι μαθητές γράφουν μόνο ένα διαγώνισμα τον χρόνο (στο Α΄ Τετράμηνο), ενώ στο Γυμνάσιο γράφουν δύο διαγωνίσματα τον χρόνο (ένα στο Α΄ Τρίμηνο κι ένα στο Β΄ Τρίμηνο).

Προεδρικό Διάταγμα 26/2002 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους πραγματοποιείται μία (1) μόνο ωριαία γραπτή δοκιμασία, στο Α΄ Τετράμηνο»

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 - Αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου

«(...) οι οποίες (ωριαίες γραπτές δοκιμασίες) γίνονται, χωρίς προειδοποίηση ανά μία κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων»

48. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάζει κάθε μέρα τεστ;

Ναι. Το τεστ θεωρείται εναλλακτικός τρόπος εξέτασης στο μάθημα της ημέρας. Για αυτό είναι ολιγόλεπτο και απροειδοποίητο.

Προεδρικό Διάταγμα 26/2002 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Οι γραπτές εξετάσεις είναι οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες διάρκειας 5 έως 15 λεπτών, οι οποίες αποτελούν εναλλακτικό τρόπο εξέτασης των μαθητών στο μάθημα της ημέρας και συμπληρώνουν την αξιολόγηση μέσω προφορικών διαδικασιών. Γίνονται χωρίς προειδοποίηση των μαθητών (...) Ο αριθμός των ολιγόλεπτων γραπτών δοκιμασιών αφήνεται στην κρίση του διδάσκοντος.»

Προεδρικό Διάταγμα 465, 11/15-5-81 - Περί τρόπου προαγωγής, απολύσεως και εξετάσεων των μαθητών των Γυμνασίων

«Για τον έλεγχο της επιμέλειας και της επιδόσεως των μαθητών σε κάθε μάθημα ή κλάδο μαθήματος κατά τη διάρκεια κάθε τριμήνου, εκτός από την καθημερινή εξέταση στο μάθημα της ημέρας, που μπορεί να είναι προφορική ή ολιγόλεπτη (10΄ - 15΄) γραπτή εξέταση, διενεργούνται και ωριαίες γραπτές δοκιμασίες, σύμφωνα με τα καθορισμένα στις επόμενες παραγράφους»

49. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάλει τεστ πάνω σε ύλη που δε δίδαξε στο αμέσως προηγούμενο μάθημα;

Όχι. Τα τεστ είναι τρόπος εξέτασης στο μάθημα της ημέρας.

Προεδρικό Διάταγμα 26/2002 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Οι γραπτές εξετάσεις είναι οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες διάρκειας 5 έως 15 λεπτών, οι οποίες αποτελούν εναλλακτικό τρόπο εξέτασης των μαθητών στο μάθημα της ημέρας»

Προεδρικό Διάταγμα 465, 11/15-5-81 - Περί τρόπου προαγωγής, απολύσεως και εξετάσεων των μαθητών των Γυμνασίων

«Η ολιγόλεπτη γραπτή εξέταση διενεργείται χωρίς προειδοποίηση σε θέματα που λαμβάνονται από την ύλη του μαθήματος της ημέρας»

50. Επιτρέπεται να γράφουμε κάθε μέρα διαγώνισμα σε διαφορετικό μάθημα;

Όχι. Κάθε τμήμα μπορεί να γράψει μέχρι ένα διαγώνισμα την ημέρα και μέχρι τρία την εβδομάδα.

Προεδρικό Διάταγμα 26/2002 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Δεν πρέπει να διεξάγονται περισσότερες από μια (1) ωριαία γραπτή δοκιμασία κατά τη διάρκεια του ημερησίου διδακτικού προγράμματος και οπωσδήποτε όχι περισσότερες από τρεις (3) κατά τη διάρκεια του εβδομαδιαίου διδακτικού προγράμματος για το ίδιο τμήμα»

Προεδρικό Διάταγμα 409/17-12-1994 - Αξιολόγηση μαθητών του Γυμνασίου

«Οι γραπτές ωριαίες δοκιμασίες γίνονται με την ευθύνη του διδάσκοντα, σε συνάρτηση με τον προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Σχετικό πρόγραμμα κατατίθεται στο Διευθυντή του Σχολείου, ο οποίος σε συνεννόηση με τους οικείους διδάσκοντες συντονίζει τη διεξαγωγή των δοκιμασιών αυτών έτσι ώστε να αποφεύγεται η διενέργεια ωριαίων δοκιμασιών σε περισσότερα του ενός μαθήματα την ίδια μέρα»

51. Επιτρέπεται ο καθηγητής να μη δείχνει στον μαθητή το διορθωμένο τεστ ή το διαγώνισμα;

Όχι. Ο καθηγητής έχει υποχρέωση να ενημερώνει τους μαθητές και τους κηδεμόνες τους για τους βαθμούς.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 38, παρ. 22

«(Οι καθηγητές) αξιολογούν αντικειμενικά την πρόοδο και την επίδοση των μαθητών τους και ενημερώνουν σχετικώς τους γονείς ή κηδεμόνες καθώς και τους ίδιους τους μαθητές. Επίσης διορθώνουν τις εργασίες των μαθητών, τις αξιολογούν και τους ενημερώνουν σχετικά»

52. Επιτρέπεται να γράψω τεστ ή διαγώνισμα αν έχω σπάσει ή τραυματίσει το χέρι μου;

Όχι, αρκεί να έχεις χαρτί γιατρού. Αν ο τραυματισμός είναι πρόσφατος μπορείς να υποβάλλεις το χαρτί και αργότερα.

Προεδρικό Διάταγμα 60/2006 (Αξιολόγηση μαθητών Ενιαίου Λυκείου), Άρθρο 27, παρ. 1 - Προεδρικό Διάταγμα 71/2007 (Αξιολόγηση των μαθητών της Α΄ τάξης του Επαγγελματικού Λυκείου), άρθρο 18, παρ. 1

«Εξετάζονται μόνο προφορικά κατόπιν αιτήσεώς τους οι μαθητές που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση επειδή (...) iv) πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή»

Προεδρικό Διάταγμα 12/13-02-2009, άρθρο 4

«Στις περιπτώσεις προσωρινής αδυναμίας λόγω τραυματισμού ή βλάβης των μαθητών, που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, οι γνωματεύσεις μπορεί να υποβάλλονται και αργότερα»

53. Επιτρέπεται ο καθηγητής να εξετάσει γραπτά έναν μαθητή με δυσλεξία, αν το ζητήσει ο ίδιος ο μαθητής;

Όχι, γιατί ο κηδεμόνας του έχει κάνει αίτηση στο σχολείο να εξετάζεται προφορικά. Για να αλλάξει αυτό, θα πρέπει ο κηδεμόνας να κάνει νέα αίτηση.

Προεδρικό Διάταγμα 60/2006 (Αξιολόγηση μαθητών Ενιαίου Λυκείου), άρθρο 27, παρ. 1 - Προεδρικό Διάταγμα 71/2007 (Αξιολόγηση των μαθητών της Α΄ τάξης του Επαγγελματικού Λυκείου), άρθρο 18, παρ. 1

«α) Εξετάζονται μόνο προφορικά κατόπιν αιτήσεώς τους οι μαθητές που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση επειδή (...) ν) η επίδοσή τους στα μαθήματα δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με γραπτές εξετάσεις λόγω ειδικής διαταραχής του λόγου (δυσλεξίας)»

ΒΑΘΜΟΙ

54. Επιτρέπεται να κατεβάσει ο καθηγητής τη βαθμολογία ενός μαθητή στο τρίμηνο/τετράμηνο επειδή έκανε φασαρία;

Όχι γιατί αυτό αφορά τη διαγωγή του μαθητή, ο οποίος μπορεί να τιμωρηθεί με παρατήρηση, επίπληξη ή ωριαία αποβολή. Ο βαθμός δεν συνδέεται με τη διαγωγή του μαθητή, αλλά με την επίδοση του σε κάθε μάθημα.

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 - Αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου, άρθρο 2

«Η αξιολόγηση του μαθητή κατά τη διάρκεια της φοίτησης του στο Γυμνάσιο προκύπτει από: α) την καθημερινή προφορική εξέταση και την όλη συμμετοχή του μαθητή στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία, β) τις ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες (τεστ), γ) τις ωριαίες υποχρεωτικές γραπτές δοκιμασίες, οι οποίες γίνονται, χωρίς προειδοποίηση ανά μία κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων και καλύπτουν την ύλη ευρύτερης διδακτικής ενότητας υπό τον όρο ότι προηγήθηκε κατά το προηγούμενο μάθημα σχετική ανακεφαλαίωση, δ) τις εργασίες που εκτελούν οι μαθητές, στο σχολείο ή στο σπίτι, στα πλαίσια της καθημερινής διδακτικής εργασίας, ε) τις συνθετικές δημιουργικές εργασίες, ζ) τις γραπτές ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις του Ιουνίου»

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου, άρθρο 1

«Η αξιολόγηση των μαθητών είναι αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας που έχει ως σκοπό να προσδιορίσει το βαθμό επίτευξης των διδακτικών στόχων της, όπως αυτοί καθορίζονται από τα ισχύοντα προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων μαθημάτων. Η αξιολόγηση οφείλει να συνδυάζει ποικίλες μορφές και τεχνικές για να επιτύχει αφενός μεν έγκυρη, αξιόπιστη, αντικειμενική και αδιάβλητη αποτίμηση των γνώσεων, της κριτικής ικανότητας και των πρα-

κτικών δεξιοτήτων των μαθητών και αφετέρου να συμβάλλει στην αυτογνωσία και την αντικειμενική πληροφόρηση τους για το επίπεδο μάθησης και τις δεξιότητες τους. Παράλληλα, οφείλει να πληροφορεί τον εκπαιδευτικό για τα αποτελέσματα του έργου του και να ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη, με στόχο τη συνεχή βελτίωση και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της.

Τέλος, υπηρετεί και την ενημέρωση των γονέων για την πρόοδο των μαθητών. Στο πλαίσιο αυτό ο μαθητής αξιολογείται από:

1. Τη συμμετοχή του στην καθημερινή εργασία της τάξης και τη συνολική δραστηριότητα του μέσα στο σχολείο.
2. Τα αποτελέσματα της επίδοσης του στις γραπτές δοκιμασίες αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, οι οποίες διακρίνονται σε:
  - α) ενδιάμεσες, οι οποίες διεξάγονται κατά τη διάρκεια των δύο τετραμήνων και
  - β) τελικές στο τέλος του διδακτικού έτους.
3. Τις συνθετικές - δημιουργικές εργασίες, όταν του ανατίθενται αυτές.
4. Το φάκελο εκπαιδευτικών επιδόσεων και δραστηριοτήτων του μαθητή, όπου αυτός τηρείται»

55. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάσει βαθμό στο τρίμηνο/τετράμηνο πολύ διαφορετικό απ' αυτό που έγραψα στο διαγώνισμα;

Ναι, γιατί για τον τελικό βαθμό ο καθηγητής, πέρα απ' το διαγώνισμα, συνεκτιμά και τα τεστ και την προφορική επίδοση του μαθητή.

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 - Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου

«Για την αξιολόγηση του μαθητή κατά τετράμηνο ο διδάσκων συνεκτιμά:

- α. Τη συμμετοχή του στη διδακτική - μαθησιακή διαδικασία.
- β. Την επιμέλεια και το ενδιαφέρον του για το συγκεκριμένο μάθημα.
- γ. Την επίδοσή του στις γραπτές δοκιμασίες.
- δ. Τις εργασίες που εκτελεί στο σπίτι ή το Σχολείο.
- ε. Το φάκελο επιδόσεων και δραστηριοτήτων του μαθητή, όπου αυτός τηρείται»

56. Επιτρέπεται ο Φυσικός ή ο Μαθηματικός να κόβει βαθμούς σε γραπτό επειδή έχει ορθογραφικά λάθη;

Όχι. Κάθε μάθημα εξετάζει την ύλη που διδάσκεται σε αυτό (σύμφωνα με τα Αναλυτικά Προγράμματα). Το μόνο μάθημα στο οποίο αναφέρεται η ορθογραφία σαν βαθμολογικό κριτήριο είναι τα Νέα Ελληνικά (ούτε καν στα Αρχαία ή στην Νέα Ελληνική Λογοτεχνία).

Προεδρικό Διάταγμα 48/2012 - Αξιολόγηση μαθητών Ενιαίου Λυκείου

«Νέα Ελληνική Γλώσσα της Α΄ τάξης (...)

Κατά τη βαθμολόγηση όλων των θεμάτων λαμβάνεται υπόψη η ορθογραφία, η δομή του κειμένου, ο λεξιλογικός πλούτος, η ακρίβεια και η ορθότητα της διατύπωσης καθώς και το περιεχόμενο»

57. Επιτρέπεται ο καθηγητής να βάλει βαθμό «0» σε γραπτό;

Στο Λύκειο ναι, γιατί η βαθμολογική κλίμακα ξεκινάει από τον βαθμό «0». Στο Γυμνάσιο, όμως, ο χαμηλότερος βαθμός που μπορεί να μπει είναι «1».

Προεδρικό Διάταγμα 409/1994 – Αξιολόγηση μαθητών Γυμνασίου

«Η βαθμολογική κλίμακα αξιολογήσεως της γραπτής και προφορικής επίδοσεως των μαθητών σε κάθε μάθημα είναι: 1 – 20»

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 - Αξιολόγηση μαθητών Ενιαίου Λυκείου

«Η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα, είναι 0-20»

Προεδρικό Διάταγμα 50/2008 - Αξιολόγηση μαθητών Επαγγελματικού Λυκείου

«Η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα, είναι 0-20»

58. Πότε μένω στην ίδια τάξη λόγω βαθμών;

Στο Λύκειο περνάς την τάξη αν ο γενικός μέσος όρος σου στα γραπτός εξεταζόμενα μαθήματα (δηλαδή ο βαθμός των δύο Τετραμήνων μαζί με τον Βαθμό των εξετάσεων) είναι πάνω από 9,5. Αν δεν είναι, τότε δίνεις εξετάσεις τον Σεπτέμβριο στα μαθήματα που έχεις τελικό βαθμό κάτω από 9,5. Στο Γυμνάσιο μένεις στην ίδια τάξη (χωρίς να έχεις τη δυνατότητα να δώσεις για Σεπτέμβρη) όταν έχεις τελικό βαθμό κάτω από 10 σε 5 τουλάχιστον μαθήματα.

Αν έχεις κάτω από 10 σε 1 έως 4 μαθήματα, τότε δίνεις αυτά τα μαθήματα τον Σεπτέμβρη, εκτός αν:

β) Έχεις μέσο όρο πάνω από 10 στα μη βασικά μαθήματα (Επαγγελματικός Προσανατολισμός, Γυμναστική, Μουσική, Καλλιτεχνικά, Τεχνολογία & Οικιακή Οικονομία), οπότε περνάς όλα τα μη βασικά μαθήματα.

γ) Έχεις μέσο όρο πάνω από 13 στα βασικά μαθήματα (τα υπόλοιπα), οπότε περνάς όλα τα βασικά μαθήματα.

Προεδρικό Διάταγμα 86/2001 (Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου), άρθρο 32, Παρ. 1

«Για την προαγωγή και απόλυση των μαθητών απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον 9,5, ο οποίος υπολογίζεται στο εξής από το σύνολο των βαθμών των γραπτώς εξεταζομένων μαθημάτων, συνυπολογιζόμενου και του προφορικού βαθμού, είτε αυτά εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο, είτε σε επίπεδο σχολικής μονάδας»

Προεδρικό Διάταγμα 465/15.5.81 (Περί τρόπου προαγωγής, απολύσεως και εξετάσεων των μαθητών των Γυμνασίων), άρθρο 7, παρ. 1

«Ο μαθητής κρίνεται άξιος προαγωγής ή απόλυσης:

α. Όταν έχει σε κάθε μάθημα των ομάδων Α και Β ετήσιο γενικό βαθμό τουλάχιστον δέκα (10).

β. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Β΄ ομάδας και έχει μέσο όρο όλων των μαθημάτων και των δύο ομάδων, τουλάχιστον πλήρες δέκα (10).

γ. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα της Α΄ ομάδας και έχει μέσο όρο όλων των μαθημάτων της Α΄ ομάδας τουλάχιστον δεκατρία (13).

δ. Όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα των ομάδων Α και Β ισχύουν αντιστοίχως οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων για τα μαθήματα κάθε ομάδας.

2. Ο μαθητής παραπέμπεται σε γραπτή και προφορική ή μόνο προφορική, όπου προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, συμπληρωματική εξέταση το Σεπτέμβριο σε όσα μαθήματα δεν πέτυχε βαθμό προαγωγής, όταν υστερεί σε ένα (1) μέχρι και τέσσερα (4) μαθήματα και δεν πληρούνται οι όροι που προβλέπονται από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Ο μαθητής, που δεν εμπίπτει σε καμιά από τις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος, δεν κρίνεται άξιος προαγωγής ή απόλυσης, οπότε οφείλει να φοιτήσει και πάλι στην ίδια τάξη, με τη επιφύλαξη των διατάξεων «της παρ.2 του άρθρου 2 του Π.Δ.580/82» .

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

59. Πότε πρέπει να γίνονται οι εκλογές στο σχολείο;

Για το 5μελές κάθε τάξης οι εκλογές πρέπει να γίνουν μέσα στις πρώτες 30 μέρες της σχολικής χρονιάς για το 15μελές μέσα στις πρώτες 45 μέρες. Οι εκλογές, μάλιστα, προκηρύσσονται με πρωτοβουλία των προηγούμενων 5μελών και 15μελών (εκτός από τους μαθητές που έχουν αποφοιτήσει) και σε συνεννόηση με την Διεύθυνση του σχολείου.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 10

«Στην πρώτη γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς, που συνέρχεται μέσα στον πρώτο μήνα των μαθημάτων, εκλέγεται 5μελές συντονιστικό όργανο, το συμβούλιο της μαθητικής κοινότητας. Η πρώτη συνέλευση κάθε χρονιάς συγκαλείται με ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου (των μελών που έχουν παραμείνει, δεν έχουν αποφοιτήσει)»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 29

«Στην πρώτη γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς που συνέρχεται μέσα στις πρώτες 45 μέρες και μετά από την εκλογή των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων, εκλέγεται 15μελές συντονιστικό όργανο για κάθε σχολείο: το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται με ευθύνη των μελών του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου της προηγούμενης χρονιάς που δεν έχουν αποφοιτήσει».

60. Μπορούν να γίνουν ταυτόχρονα οι εκλογές 5μελούς και 15μελούς;

Όχι. Οι εκλογές για τα 5μελή πρέπει να έχουν προηγηθεί γιατί παίζουν διαδικαστικό ρόλο στις εκλογές του 15μελούς.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 29

«Στην πρώτη γενική συνέλευση κάθε σχολικής χρονιάς που συνέρχεται μέσα στις πρώτες 45 μέρες και μετά από την εκλογή των συμβουλίων των μαθητικών κοινοτήτων, εκλέγεται 15μελές συντονιστικό όργανο για κάθε σχολείο: το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου. Η συνέλευση αυτή συγκαλείται με ευθύνη των μελών του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου της προηγούμενης χρονιάς που δεν έχουν αποφοιτήσει»

61. Μπορούν να γίνουν εκλογές χωρίς να προηγηθεί συζήτηση μεταξύ των μαθητών για τα προβλήματα του σχολείου;

Όχι. Σύμφωνα με τη νομοθεσία οι εκλογές πρέπει να γίνονται μετά από «πλατύ διάλογο» των μαθητών για τα προβλήματα τους.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 13

«Οι εκλογές για την ανάδειξη των συμβουλίων πρέπει να ακολουθούν, ύστερα από πλατύ διάλογο πάνω στα προβλήματα των μαθητών και του σχολείου»

62. Πρόεδρος βγαίνει υποχρεωτικά ο πρώτος μαθητής σε ψήφους;

Όχι. Όταν βγει το 5μελές και το 15μελές, τότε τα μέλη ψηφίζουν μεταξύ τους με φανερή ψηφοφορία και εκλέγουν Πρόεδρο, Γραμματέα και Ταμία στο 5μελές και Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γραμματέα στο 15μελές.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 15

«Το συμβούλιο (5μελές) συγκροτείται σε σώμα στην πρώτη του συνεδρίαση με φανερή ψηφοφορία μεταξύ των μελών του. Αποτελείται από τον πρόεδρο, το γραμματέα, τον ταμία και 2 μέλη»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 34

«Το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου (15μελές) συγκροτείται σε σώμα στην πρώτη του συνεδρίαση με φανερή ψηφοφορία μεταξύ των μελών του. Αποτελείται από τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, το γραμματέα και 12 μέλη ισότιμα με το προεδρείο»

63. Επιτρέπεται ο διευθυντής να αποκλείσει κάποιον υποψήφιο για οποιονδήποτε λόγο; Π.χ. λόγω κακής διαγωγής.

Όχι. Δικαίωμα υποψηφιότητας έχουν όλοι οι μαθητές του σχολείου ανεξάρτητα από διαγωγή ή βαθμολογία.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 12

«Δικαίωμα για υποβολή ή πρόταση υποψηφιότητας έχουν όλοι οι μαθητές, όλα τα μέλη της μαθητικής κοινότητας»

ΠΕΝΤΑΜΕΛΗ – ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΜΕΛΗ

64. Τι αρμοδιότητες έχει το δεκαπενταμελές και το πενταμελές;

Οι βασικές αρμοδιότητες του 5μελούς και του 15μελούς, όπως προβλέπονται στον «Κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων» (Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86), είναι:

- Το 5μελές και το 15μελές **μεταφέρουν τα αιτήματα ή παράπονα** των μαθητών ενός τμήματος ή του σχολείου αντίστοιχα στον Διευθυντή και τον Σύλλογο των Καθηγητών (άρθρο 2, παρ. 2, 10)

- Το προεδρείο του 15μελούς **συμμετέχει στις συνεδριάσεις του συλλόγου** των καθηγητών όταν συζητούνται **πολιτιστικές, αθλητικές** και γενικά **μαθητικές δραστηριότητες** (επισκέψεις, εκδρομές, διοργάνωση σχολικών γιορτών κ.ά.) (άρθρο 6, παρ. 3)

- Όταν ο σύλλογος των καθηγητών συζητάει για την **επιβολή ποινής σε έναν μαθητή**, στην συζήτηση συμμετέχει με δικαίωμα λόγου το τριμελές προεδρείο του 15μελούς, ο πρόεδρος του τμήματος του μαθητή και φυσικά ο μαθητής που έχει δικαίωμα απολογίας. Οι μαθητές αποχωρούν την ώρα της συζήτησης των καθηγητών για την τελική τους απόφαση (άρθρο 5)

- Το 5μελές και το 15μελές σε συνεννόηση και με την έγκριση του Διευθυντή και του Συλλόγου Καθηγητών μπορεί να **διοργανώνει καλλιτεχνικές και αθλητικές εκδηλώσεις**, όπως επιστημονικές συζητήσεις, μουσικές συναυλίες, εκθέσεις, θεατρικές παραστάσεις, αθλητικούς αγώνες και **να ιδρύει ομίλους** ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών (κινηματογραφικός όμιλος, θεατρικός, φωτογραφικός κ.λπ.). Οι συνεδριάσεις αυτών των ομίλων γίνονται εκτός διδακτικών ωρών (άρθρο 6, παρ. 2)

- Με πρωτοβουλία του 5μελούς και του 15μελούς μπορούν να **εκδίδονται έντυπα** (σχολικό περιοδικό, εφημερίδα, ενημερωτικά έντυπα) από τους μαθητές για την ενημέρωση και την ανταλλαγή απόψεων με τους συμμαθητές τους ή και τους άλλους φορείς του σχολείου. Την ευθύνη για τη σύνταξη του περιοδικού ή της εφημερίδας την έχει συντακτική επιτροπή που αποτελείται από μέλη της μαθητικής κοινότητας. Καθηγητής - σύμβουλος, ορίζεται από το σύλλογο των καθηγητών, για τη συμπαράσταση και βοήθεια στην έκδοση των εντύπων (άρθρο 6, παρ. 4β)

65. Μπορεί κάποιος που είναι στο πενταμελές/ δεκαπενταμελές να παραιτηθεί;

Ναι, μπορεί. Στην περίπτωση αυτή παίρνει τη θέση του κάποιος αναπληρωματικός. Στο 5μελές, αν παραιτηθούν 3 ή περισσότερα μέλη, ξαναγίνονται εκλογές. Για το 15μελές, πρέπει να παραιτηθούν 8 ή περισσότερα μέλη για να ξαναγίνουν εκλογές.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 23

«Σε περίπτωση που ένα μέλος του συμβουλίου (5μελές) παραιτηθεί ή ανακληθεί τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο πρόεδρος, το συμβούλιο μετά τη συμπλήρωσή του, επανασυγκροτείται σε σώμα. Αν παραιτηθούν τρία ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση), επαναλαμβάνονται οι εκλογές»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 37

«Σε περίπτωση που ένα μέλος του μαθητικού συμβουλίου παραιτηθεί, τη θέση του παίρνει ο κατά σειρά πρώτος αναπληρωματικός. Αν παραιτηθεί ή ανακληθεί ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος ή ο γραμματέας, το συμβούλιο, μετά τη συμπλήρωσή του, συμπληρώνει με ψηφοφορία την κενή θέση του προεδρείου. Αν παραιτηθούν 8 ή περισσότερα μέλη του συμβουλίου (ή ανακληθούν από τη γενική συνέλευση του σχολείου) τότε επαναλαμβάνονται οι εκλογές»

66. Μπορεί ένα τμήμα να καταργήσει το πενταμελές του και να εκλέξει καινούριο;

Ναι, αρκεί τουλάχιστον οι μισοί μαθητές του τμήματος να ζητήσουν έκτακτη Γενική Συνέλευση για ανάκληση του 5μελούς και νέες εκλογές. Το ίδιο μπορεί να γίνει και με το 15μελές, αρκεί να το ζητήσουν τα 2/3 των μαθητών όλου του σχολείου.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 23

«Το συμβούλιο (5μελές) είναι κάθε στιγμή ανακλητό από τη γενική συνέλευση που το εξέλεξε»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 36

«Το συμβούλιο (15μελές) είναι ανακλητό από τη γενική συνέλευση που το εξέλεξε. Για να ανακληθεί το μαθητικό συμβούλιο, τη συνέλευση του σχολείου πρέπει να συγκαλέσουν τα 2/3 των μαθητικών κοινοτήτων και να παραβρίσκονται και να ψηφίσουν τουλάχιστον τα 2/3 των μαθητών που ψήφισαν για να το εκλέξουν»

67. Κάθε πότε μπορούν να συνεδριάζουν το πενταμελές και το δεκαπενταμελές; Κάθε πότε μπορεί να συνεδριάζει ολόκληρο το τμήμα και ολόκληρο το σχολείο;

Το 5μελές και το 15μελές μπορούν να συνεδριάζουν όποτε θέλουν γιατί συνεδριάζουν εκτός διδακτικών ωρών.

Η Γενική Συνέλευση όλου του τμήματος γίνεται μια φορά τον μήνα την τελευταία διδακτική ώρα, ενώ η Γενική Συνέλευση όλου του σχολείου γίνεται τρεις φορές τον χρόνο τις τρεις τελευταίες διδακτικές ώρες της ημέρας.

Μπορούν να γίνουν και έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις του τμήματος ή του σχολείου, αλλά εκτός διδακτικών ωρών.

Το 5μελές και το 15μελές αντίστοιχα συνεννοούνται με τον Διευθυντή και τον Σύλλογο Καθηγητών μόνο για το ποια μέρα θα γίνει η συνέλευση και όχι για το αν θα γίνουν.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 16

«Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου (5μελές) διεξάγονται εκτός διδακτικών ωρών στο χώρο του σχολείου»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 22

«Το συμβούλιο (5μελές) συνεδριάζει τακτικά μία φορά την εβδομάδα και έκτακτα με πρωτοβουλία του προέδρου ή τριών μελών του. Το συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 3 μέλη του»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 6

«Η γενική συνέλευση (τμήματος) συγκαλείται τακτικά κάθε μήνα με την ευθύνη του συμβουλίου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του συμβούλου ή με αίτηση προς το συμβούλιο του 1/2 των μελών κάθε μαθητικής κοινότητας. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις διεξάγονται σε κάθε τάξη ή τμήμα την τελευταία διδακτική ώρα (Τροπ. Γ2/336/1991). Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις, ορίζονται σε διαφορετική μέρα κάθε μήνα σε συνεργασία των συμβουλίων με τους συλλόγους των καθηγητών και τη διεύθυνση»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 7

«Οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις (του τμήματος) συγκαλούνται εκτός διδακτικών ωρών»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 27

«Σε κάθε σχολείο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θεσμοθετείται η συνέλευση όλων των μαθητών του σχολείου, που συγκαλείται για να συζητήσει και να αποφασίσει για κοινά προβλήματα των μαθητών. Η γενική συνέλευση του σχολείου συγκαλείται τακτικά 3 φορές σε κάθε σχολική χρονιά με την ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου ή έκτακτα με πρωτοβουλία του μαθητικού συμβουλίου ή με αίτηση προς το συμβούλιο των 2/3 των μαθητικών κοινοτήτων κάθε σχολείου. Οι τακτικές γενικές συνελεύσεις σχολείου συγκαλούνται στις τρεις τελευταίες διδακτικές ώρες (Τροπ. Γ2/336/1991). Οι έκτακτες εκτός διδακτικών ωρών. Τόσο οι τακτικές όσο και οι έκτακτες γενικές συνελεύσεις βρίσκονται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τα 2/3 των μαθητών κάθε σχολείου»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 35

«Το μαθητικό συμβούλιο (15μελές) συνεδριάζει στο σχολείο εκτός διδακτικών ωρών, τακτικά μία φορά τη βδομάδα ή έκτακτα με πρωτοβουλία του προεδρείου ή 8 μελών του. Βρίσκεται σε απαρτία αν παραβρίσκονται τουλάχιστον 8 μέλη του»

68. Στις συνελεύσεις μπορούν να είναι παρόντες οι καθηγητές;

Στις συνελεύσεις του Γυμνασίου πρέπει να είναι παρών ένας καθηγητής για να βοηθάει μόνο σε διαδικαστικά θέματα. Στο Λύκειο δεν επιτρέπεται να είναι παρών κανένας καθηγητής.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 9

«Στις γενικές συνελεύσεις των μαθητικών κοινοτήτων των γυμνασίων παραβρίσκεται καθηγητής που ορίζεται στην αρχή της χρονιάς για κάθε κοινότητα από το σύλλογο των καθηγητών. Σκοπός της παρουσίας του είναι να συμβουλεύει τους μαθητές αποκλειστικά σε διαδικαστικά θέματα. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στα λύκεια και στις τεχνικές - επαγγελματικές σχολές»

69. Έχει δικαίωμα το δεκαπενταμελές να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών; Σε ποιες περιπτώσεις;

Ναι, σε κάθε περίπτωση που συζητούνται θέματα που αφορούν τη μαθητική ζωή (αποβολές, εκδρομές, εκδηλώσεις κλπ.) το 15μελές μπορεί να συμμετέχει με δικαίωμα λόγου στις συνεδριάσεις.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 5, παρ. 6

«Σε κάθε περίπτωση που συζητούνται στο σύλλογο των καθηγητών πειθαρχικά θέματα παραβρίσκονται στις σχετικές συνεδριάσεις με δικαίωμα λόγου και οι εκπρόσωποι των μαθητών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 αυτού του άρθρου» (Σημ: ο πρόεδρος του 5μελούς και το προεδρείο του 15μελούς)

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 6, παρ. 3

«Στις συνεδριάσεις του συλλόγου των καθηγητών, όταν συζητούνται πολιτιστικές, αθλητικές και γενικά μαθητικές δραστηριότητες (π.χ. συγκρότηση βιβλιοθήκης, μορφωτικές επισκέψεις και εκδρομές, διοργάνωση σχολικών εορτών, δημιουργία και συντήρηση σχολικού μουσείου κ.λπ.) συμμετέχει με δικαίωμα λόγου, το προεδρείο του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1 (16-10-2002), άρθρο 37, παρ. 18

«Στις συνεδριάσεις του Συλλόγου των Διδασκόντων των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης παίρνουν μέρος, με δικαίωμα λόγου, εκπρόσωποι των μαθητών, όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν και εφόσον αυτά ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας των μαθητικών κοινοτήτων»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 36, παρ. 15

«(Οι καθηγητές) ενθαρρύνουν τους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση και λήψη αποφάσεων για θέματα που αφορούν τους ίδιους και το σχολείο και καλλιεργούν τις αρχές και το πνεύμα αλληλεγγύης και συλλογικότητας»

70. Έχουν δικαίωμα τα πενταμελή/δεκαπενταμελή να μαζεύουν και να κρατάνε χρήματα;

Δικαίωμα να μαζεύουν χρήματα έχουν μόνο οι Ταμίες των 5μελών. Το 15μελές δεν έχει δικαίωμα να κρατάει χρήματα (γι' αυτό δεν έχει και ταμιά). Όταν, για παράδειγμα, γίνεται μια εκδήλωση για την πενταήμερη της Γ΄ Λυκείου, τα χρήματα της εκδήλωσης πρέπει αμέσως μετά την εκδήλωση να μοιράζονται ισόποσα στους ταμίες των τμημάτων της Γ΄.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 4, παρ. 2

«Ποσά που προέρχονται από εκδηλώσεις, στις οποίες παίρνουν μέρος μαθητές από διάφορες μαθητικές κοινότητες του σχολείου, χωρίζονται σε ίσα μέρη και μοιράζονται στα ταμεία των μαθητικών κοινοτήτων από το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου»

71. Είναι υποχρεωμένο το σχολείο να έχει πίνακα ανακοινώσεων για τους μαθητές;

Αν το ζητήσει το 15μελές, η διεύθυνση του σχολείου πρέπει να παραχωρήσει ένα χώρο σε κεντρικό σημείο του σχολείου για τον πίνακα ανακοινώσεων των μαθητών.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 6, παρ. 4

«Με ευθύνη του μαθητικού συμβουλίου του σχολείου υπάρχει στο σχολείο πίνακας μαθητικών ανακοινώσεων για μαθητικά θέματα. Η διεύθυνση του scho-

λείου θα πρέπει, σε συνεννόηση με το μαθητικό συμβούλιο, να παραχωρήσει το χώρο που θα αναρτηθεί ο πίνακας σε κεντρικό σημείο του σχολείου. Ευνόητο είναι πως ο πίνακας αυτός θα χρησιμοποιείται και από τις μαθητικές κοινότητες για μαθητικά θέματα»

72. Μπορεί το δεκαπενταμελές να ελέγξει το κυλικείο του σχολείου για τιμές, καθαριότητα κ.λπ.;

Ναι, είναι μάλιστα και υποχρέωση του 15μελούς, αλλά και των καθηγητών, να ελέγχουν τη λειτουργία του κυλικείου. Μπορεί επίσης να ελέγξει και εάν εφαρμόζεται ο νόμος για τις τιμές των σχολικών κυλικείων. Για παράδειγμα, αν πουλάει το μπουκαλάκι νερό 0,5L πάνω από 0,35€.

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 6, παρ. 8

«Οι μαθητικές κοινότητες σε συνεργασία και μετά από έγκριση του συλλόγου καθηγητών έχουν την ευθύνη για την παρακολούθηση των συνθηκών λειτουργίας των σχολικών κυλικείων. Το μαθητικό συμβούλιο κάθε σχολείου και εκπρόσωποι των καθηγητών θα πρέπει να ελέγχουν την καθαριότητα και τον τρόπο εξυπηρέτησης των μαθητών στα κυλικεία»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1./324/105657/Δ1/16-10-2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 37, παρ. Β2

«Ο Σύλλογος των Διδασκόντων (...) σε συνεργασία με τις μαθητικές κοινότητες παρακολουθεί τις συνθήκες λειτουργίας του (κυλικείου)»

Αγορανομική Διάταξη 3/2012 Υπ. Ανάπτυξης, άρθρο 1, παρ. 2

«Καθορίζουμε κατωτέρω τις ανώτατες τιμές των ειδών (...) όταν αυτά διατίθενται (...) εντός των Δημοσίων και Ιδιωτικών Σχολείων (...):

- 1. Σάντουιτς ή τoστ** από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό, **με τυρί** (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων) – ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **1,00€**
- 2. Σάντουιτς ή τoστ** από ψωμί ολικής άλεσης ή λευκό **με τυρί και γαλοπούλα** (με προσθήκη ή μη λαχανικών, τομάτας, μαργαρίνης και άλλων) – ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **1,25€**
- 3. Απλό αρτοσκευάσμα (σουσαμένιο κουλούρι)** σε ατομική συσκευασία 50 γραμμαρίων τουλάχιστον - ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **0,40€**
- 4. Τυρόπιτα** – σπανακόπιτα με τυρί φέτα ή κασέρι βάρους 180 γραμμαρίων τουλάχιστον, ανά τεμάχιο - ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **1,00€**
- 5. Εμφιαλωμένο νερό** των **500mL** - ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **0,35€**
- 6. Φυσιικοί χυμοί φρούτων** με 100% χυμό (χωρίς πρόσθετη ζάχαρη) σε ατομική συσκευασία 330 ML τουλάχιστον - ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ: **0,90€**»

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

73. Επιτρέπεται να κάνουμε κατάληψη στο σχολείο, αν το αποφασίσουμε με δημοκρατικές διαδικασίες;

Όχι. Σύμφωνα με το νόμο η κατάληψη δημόσιου χώρου είναι παράνομη πράξη.

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 334, παρ. 3:

«Όποιος εισέρχεται παράνομα σε κατάσταση ή χώρο δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή παραμένει στους χώρους αυτούς παρά τη θέληση της υπηρεσίας που τους χρησιμοποιεί, της οποίας τη θέλησή του δηλώνει ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο υπάλληλός της, και προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής της υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών»

74. Μπορεί να επέμβει η αστυνομία για να ανοίξει πόρτες ή να συλλάβει άτομα την ώρα της κατάληψης;

Ναι, δεν υπάρχει άσυλο στο σχολείο. Το αδίκημα της κατάληψης δημόσιου χώρου είναι **αυτεπάγγελτο**, που σημαίνει ότι η αστυνομία μπορεί να επέμβει οποτεδήποτε. Σύμφωνα, όμως, με εγκύκλιο της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου (28-09-2011) η αστυνομία πρέπει κατά την επέμβαση να αποφεύγει τη σύλληψη ανήλικων μαθητών και να συλλαμβάνει τους εξωσχολικούς ενήλικες δράστες.

Εγκύκλιος Εισαγγελίας Αρείου Πάγου, 28/09/2011

«Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζεται συχνά το φαινόμενο της καταλήψεως των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από μερίδα μαθητών. Αυτοί, που κατά κανόνα αποτελούν οργανωμένες μειοψηφίες, ασφαλίζουν τις εισόδους τους σχολείου τους και παρεμποδίζουν την είσοδο τόσο των συμμαθητών τους όσο και του διδακτικού προσωπικού. (...) Όμως, οι συμπεριφορές αυτές κατά τις καταλήψεις στα σχολεία λαμβάνουν τη μορφή ποινικά κολάσιμων πράξεων όπως είναι της διατάραξης οικιακής ειρήνης, της απρόκλητης φθοράς πράγματος που χρησιμεύει για κοινό όφελος και της κλοπής. Επειδή τα εγκλήματα αυτά διώκονται αυτεπάγγελα, είναι αυτονόητη η εισαγγελική παρέμβαση μέσω των αστυνομικών αρχών τόσο για την βεβαίωση των εγκλημάτων όσο και την εξακρίβωση των στοιχείων των δραστών τους. Στο πλαίσιο αυτό, να ζητείται η συμβολή των εκπαιδευτικών του σχολείου οι οποίοι κατά κανόνα γνωρίζουν

την ταυτότητα όσων πρωταγωνιστούν στις καταλήψεις.
Σε εξαιρετικές και σοβαρές περιπτώσεις επιβάλλεται να ακολουθείται και η αυ-
τόφωρη διαδικασία σε βάρος εξωσχολικών ενήλικων δραστών. Αντίθετα, η αυ-
τόφωρη διαδικασία σε βάρος ανήλικων μαθητών πρέπει να αποφεύγεται. Σε
κάθε περίπτωση εξεζητημένης εγκληματικής συμπεριφοράς από ανήλικους μα-
θητές να ερευνάται και η τυχόν συνδρομή των όρων του εγκλήματος της παρα-
μέλησης εποπτείας ανήλικου από τους γονείς τους».

75. Επιτρέπεται να «κόβονται» εκδρομές και περιπάτοι επειδή κάναμε κατάληψη;

Ναι. Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργείου, το κόστιμο περιπάτων και εκδρομών είναι η πρώτη επιλογή που πρέπει να κάνουν οι καθηγητές για να καλύψουν τις χαμένες ώρες λόγω κατάληψης.

Υπ. Απόφαση Γ2/6657/20-11-1997

«Οι διδακτικές ώρες που χάνονται λόγω καταλήψεων καλύπτονται οπωσδήποτε με περιορισμό ή κατάργηση κατ' αρχήν των σχολικών περιπάτων και των πολυήμερων εκδρομών. Σε περίπτωση που αυτό δεν αρκεί για την κάλυψη των ωρών, αξιοποιούνται οι αργίες που μεσολαβούν μέχρι την λήξη του διδακτικού έτους (Σάββατα, εορτές και διακοπές Χριστουγέννων και του Πάσχα). Τέλος σε περιπτώσεις παρατεταμένης κατάληψης το ΥΠ.Ε.Π.Θ. εξετάζει και το ενδεχόμενο παράτασης του διδακτικού έτους στο συγκεκριμένο σχολείο»

ΕΚΔΡΟΜΕΣ – ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

76. Πόσους περιπάτους μπορούμε να πάμε μες στη χρονιά; Μπαίνουν απουσίες αν δεν πάμε;

Κάθε σχολείο μπορεί να κάνει μέχρι 5 περιπάτους τον χρόνο (με απόσταση τουλάχιστον ενός μήνα μεταξύ τους). Αν ένας μαθητής λείπει από περίπατο, παίρνει τόσες απουσίες όσες θα έπαιρνε αν εκείνη τη μέρα έκανε μάθημα. Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται μεταφορικό μέσο για τον περίπατο, απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του κηδεμόνα. Αν ο κηδεμόνας δεν συμφωνεί, ο μαθητής δεν πάει στον περίπατο, χωρίς να πάρει απουσίες.

Υπ. Απόφαση 129287/Γ2/2-12-2011, άρθρο 1, παρ. 2, 5

«2. Οι περιπάτοι πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του ωραρίου λειτουργίας των σχολείων, δεν υπερβαίνουν τους πέντε (5) συνολικά σε όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους και δεν πραγματοποιούνται περισσότεροι του ενός (1) μέσα στον ίδιο μήνα (...)

5. Σε μαθητή που απουσιάζει από το σχολικό περίπατο καταχωρίζονται απουσίες ισάριθμες με τις διδακτικές ώρες που προβλέπονται από το ωρολόγιο πρόγραμμα της ημέρας κατά την οποία πραγματοποιείται ο περίπατος. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση του περιπάτου χρησιμοποιείται μεταφορικό μέσο, για τη συμμετοχή του μαθητή κατατίθεται υπεύθυνη δήλωση από τον κηδεμόνα του. Αν ο κηδεμόνας δεν συμφωνεί, δεν καταχωρίζονται απουσίες»

77. Πόσες εκδρομές μπορούμε να πάμε μες στη χρονιά;

- **Μία ημερήσια εκδρομή** (χωρίς διανυκτέρευση) μπορούν να πάνε όλες οι τάξεις.
  - **Μία πολυήμερη εκδρομή** (διάρκειας μέχρι 5 ημερών) μπορεί να πάει η τελευταία τάξη των ΓΕΛ, ΕΠΑΛ και ΕΠΑΣ. Η πολυήμερη μπορεί να φτάσει και τις 7 ημέρες με την προσθήκη δύο αργιών (π.χ. Σαββατοκύριακο), αν ο Σύλλογος των Καθηγητών αποφασίσει ότι αυτό δικαιολογείται από την απόσταση του προορισμού και τον τρόπο μετακίνησης.
  - **Μέχρι 2 διήμερες εκπαιδευτικές επισκέψεις** (π.χ. σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης) στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις μπορούν να φτάσουν και τις 4ήμερες με την προσθήκη δύο αργιών.
  - **Μέχρι 9 διδακτικές επισκέψεις** (π.χ. σε μουσεία, επιστημονικά κέντρα κ.λ.π.) ανά τάξη διάρκειας μίας ή περισσότερων ωρών.
  - **Πολυήμερες εκδρομές στο εξωτερικό** μπορούν να γίνουν επίσης και στα πλαίσια αδελφοποίησης σχολείων ή Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
- Σημείωση: Όταν μία πολυήμερη εκδρομή γίνεται **με πλοίο που έχει μόνο βραδινά δρομολόγια**, η διανυκτέρευση στο πλοίο δεν υπολογίζεται ως διανυκτέρευση της εκδρομής.

Υπ. Απόφαση 129287/Γ2/2-12-2011, άρθρα 1-6

«Πραγματοποιείται μία (1) ημερήσια εκδρομή χωρίς διανυκτέρευση για τους μαθητές όλων των τάξεων των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οποτεδήποτε μέσα στο διδακτικό έτος, έως και δέκα (10) ημέρες από τη λήξη των μαθημάτων. (...)

Πραγματοποιείται μία (1) πολυήμερη εκδρομή από τους μαθητές της τελευταίας τάξης των Γενικών (ΓΕ.Λ.) και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.) και της Β΄ τάξης των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑ.Σ.) στο εσωτερικό της χώρας ή σε χώρες του εξωτερικού, κατά το χρονικό διάστημα από 15 Οκτωβρίου έως 18 Δεκεμβρίου και από 1 Φεβρουαρίου έως και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων, η οποία έχει διάρκεια συνολικά μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Η εκδρομή αυτή, ανάλογα με τη χιλιομετρική απόσταση από τον τόπο προορισμού και τον τρόπο μετακίνησης των μαθητών, μπορεί να έχει διάρκεια έως επτά (7) ημέρες, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Συλλόγου των Διδασκόντων Καθηγητών (...)

Πραγματοποιούνται έως δύο (2) εκπαιδευτικές επισκέψεις, ή επισκέψεις σε Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) διάρκειας έως δύο (2) εργάσιμων ημερών ή έως τεσσάρων (4) ημερών, εάν συμπεριληφθούν έως δύο (2) αργίες (...) στο πλαίσιο συγκεκριμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων (...) και αφορούν στη συγκεκριμένη ομάδα μαθητών – εκπαιδευτικών οι οποίοι υλοποιούν τα προαναφερόμενα προγράμματα. (...)

Πραγματοποιούνται οποτεδήποτε μέσα στο διδακτικό έτος έως εννέα (9) ανά τάξη διδακτικές επισκέψεις, με διάρκεια μίας ή περισσότερών διδακτικών ωρών. Ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτικών επισκέψεων μπορεί να παραταθεί έως και δύο ώρες πέραν του ωραρίου λειτουργίας του σχολείου»

Εγκύκλιος Γ2/21756/1-3-2006

«Στις διανυκτερεύσεις των μαθητών (4 για τις πενήνήμερες, 5 για τις εξαήμερες, 6 για τις επταήμερες στο εξωτερικό) δε συνυπολογίζονται οι διανυκτερεύσεις κατά τη διάρκεια της μετακίνησης τους με πλοία, στην περίπτωση που αυτά εκτελούν αποκλειστικά και μόνο βραδινά δρομολόγια»

78. Επιτρέπεται οι καθηγητές να «κάνουν έφοδο» στα δωμάτια των μαθητών απροειδοποίητα ή να ψάχνουν τα πράγματά τους;

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να ψάχνουν τα πράγματα των μαθητών. Στα δωμάτια οι καθηγητές έχουν το δικαίωμα να μπουν μετά από άδεια, γιατί έχουν την ευθύνη της ασφάλειας των μαθητών σε όλη την διάρκεια της εκδρομής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο αν δεν έχει

άλλη επιλογή, μπορεί ένας καθηγητής να μπει στο δωμάτιο χωρίς άδεια αν έχει σοβαρή ένδειξη ότι απειλείται η υγεία ή η ζωή του μαθητή. Μόνο σε αυτή την περίπτωση μπορεί να παραβιαστεί η ιδιωτικότητα του μαθητή.

Υπ. Απόφαση 129287/Γ2/2-12-2011, άρθρο 14, παρ. 11

«Η ασφάλεια των μαθητών σε όλη τη διάρκεια της μετακίνησης, από την αναχώρηση έως και την επιστροφή τους, αποτελεί ευθύνη του αρχηγού της εκδρομής και των συνοδών εκπαιδευτικών»

Σύμβαση Δικαιωμάτων του Παιδιού (Ν. 2101/1992), άρθρο 16

«Κανένα παιδί δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αυθαίρετης ή παράνομης επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή, στην οικογένειά του, στην κατοικία του ή στην αλληλογραφία του, ούτε παράνομων προσβολών της τιμής και της υπόληψής του»

Ποινικός Κώδικας, άρθρο 25

«Κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο. Δεν είναι άδικη η πράξη που τελεί κάποιος, για να αποτρέψει παρόντα και αναπότρεπτο με άλλα μέσα κίνδυνο, ο οποίος απειλεί το πρόσωπο ή την περιουσία του ίδιου ή κάποιου άλλου χωρίς δική του υπαιτιότητα, αν η βλάβη που προκλήθηκε στον άλλο είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος και τη σπουδαιότητα από τη βλάβη που απειλήθηκε»

79. Για ποιους λόγους μπορεί να κοπεί μια εκδρομή;

Για οποιονδήποτε λόγο. Οι καθηγητές δεν είναι υποχρεωμένοι να σας πάνε εκδρομή.

Υπ. Απόφαση Γ2/4832/3-12-1990

«Η πραγματοποίηση εκδρομών δεν είναι υποχρεωτική ούτε για τους καθηγητές ούτε για τους μαθητές»

80. Επιτρέπεται οι καθηγητές να αποκλείσουν κάποιο παιδί από την εκδρομή;

Ναι, γιατί οι συνοδοί καθηγητές (που έχουν την ευθύνη για την ασφάλεια των μαθητών στην εκδρομή) μπορούν να κρίνουν ότι δεν επιθυμούν να αναλάβουν την ευθύνη να τον συνοδεύσουν.

Υπ. Απόφαση Γ2/4832/3-12-1990

«Η πραγματοποίηση εκδρομών δεν είναι υποχρεωτική ούτε για τους καθηγητές ούτε για τους μαθητές»

Υπ. Απόφαση 129287/Γ2/2-12-2011, άρθρο 14, παρ. 11

«Η ασφάλεια των μαθητών σε όλη τη διάρκεια της μετακίνησης, από την αναχώρηση έως και την επιστροφή τους, αποτελεί ευθύνη του αρχηγού της εκδρομής και των συνοδών εκπαιδευτικών»

81. Επιτρέπεται οι καθηγητές να μας πηγαίνουν σε συγκεκριμένα μαγαζιά για να φάμε ή να ψωνίσουμε;

Όχι. Θεωρείται κατευθυνόμενη αγορά (shopping) και απαγορεύεται.

Εγκύκλιος 120347/Γ2/19-09-2008

«Σας αποστέλλουμε συνημμένα φωτοαντίγραφα των προαναφερθέντων σχετικών εγγράφων προκειμένου να λάβετε γνώση ώστε να εξαλειφθούν φαινόμενα κατευθυνόμενου shopping κατά τις σχολικές εκδρομές»

Υπ. Απόφαση 9988/15-6-07 Υπ. Τουριστικής Ανάπτυξης

«Απαγορεύεται η υπόδειξη καταστημάτων ή κέντρων εστίασης και αναψυχής από τους ξεναγούς, τουριστικούς συνοδούς, οδηγούς ή συνοδηγούς καθώς και η στάση σε μεμονωμένα και πάντοτε τα ίδια καταστήματα»

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ

82. Μπορεί ο καθηγητής να μας τρώει ώρα από το διάλειμμα για να κάνει μάθημα;

Όχι.

Υπ. Απόφαση 18726/22-2-1978

«Οι καθηγητές οφείλουν (...) να μην παρατείνουν τη διδασκαλία μετά τη λήξη του χρόνου της διδακτικής ώρας»

Υπ. Απόφαση 6492/11-1-1983, κεφ. Γ', παρ. 1

«Οι καθηγητές (...) εφαρμόζουν πιστά το ωρολόγιο πρόγραμμα χωρίς να παραβιάζουν ούτε την ώρα έναρξης ούτε την ώρα λήξης του μαθήματος».

83. Πόσο διαρκούν τα διαλείμματα;

Στα πρωινά ή απογευματινά Γυμνάσια και Λύκεια, τα διαλείμματα διαρκούν από 5 έως 10 λεπτά.

Εγκύκλιος Γ2/3611/31-08-1987 - Ωράριο λειτουργίας σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης

«ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΑ

1. ΠΡΩΙΝΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ.

α) Έναρξη λειτουργίας πρωινού και απογευματινού κύκλου 08η ώρα και 15; 14η ώρα και 15` αντίστοιχα.

β) Διάρκεια διδακτικών ωρών πρωινού και απογευματινού κύκλου αντίστοιχα: (45`, 45`, 45`, 45`, 45`, 40`), (45`, 45`, 45`, 45`, 40`, 40`)

γ) Διάρκεια διαλειμμάτων αντίστοιχα: 5; 10`, 10`, 10`, 5`, 5`»

84. Μπορεί να γίνει μάθημα για δύο συνεχόμενες ώρες χωρίς να μεσοδιαβήσει διάλειμμα;

Όχι. Μόνο για τα Εσπερινά σχολεία προβλέπεται κάτι τέτοιο. Στα υπόλοιπα σχολεία είναι δυνατόν να διαφέρει μόνο η ώρα έναρξης.

Εγκύκλιος Γ2/3611/31-08-1987 - Ωράριο λειτουργίας σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης

«Γ) Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων και των Γραφείων της Β/θμιας Εκπ/σης μπορούν να εγκρίνουν παρεκκλίσεις από τα προαναφερόμενα ωράρια λειτουργίας των σχολείων της περιφέρειάς τους, εφόσον αυτές δεν εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία τους ή τη λειτουργία συστεγαζόμενων σχολείων, σε ότι αφορά τα παρακάτω και μόνο: α) Την ώρα έναρξης της λειτουργίας, στις περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται από τις συγκοινωνιακές συνθήκες ή από ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας των σχολείων αυτών β) Την ανακατανομή, χωρίς μείωση, του συνολικού χρόνου(20´) διάρκειας των διαλειμμάτων των εσπερινών σχολείων»

ΠΑΡΕΛΑΣΕΙΣ

85. Είναι υποχρεωμένος ο μαθητής να συμμετέχει στην παρέλαση;

Όχι. Ο Γυμναστής επιλέγει αντιπροσωπεία μαθητών για να συμμετέχει στην παρέλαση, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό να συμμετέχει ένας μαθητής αν δεν θέλει. Εξάλλου οι παρελάσεις γίνονται σε μέρες μαθητικής αργίας (εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως η μαθητική παρέλαση στη Θεσσαλονίκη) και στις αργίες δεν καταχωρούνται απουσίες.

Εγκύκλιος Γ4/150/24-02-2000

«Οι μαθητές ή σπουδαστές που θα μετέχουν στα τμήματα της παρέλασης θα επιλέγονται από τους οικείους καθηγητές Φυσικής Αγωγής από εκείνους τους μαθητές που έχουν άριστα εμφάνιση, παράστημα και ήθος».

86. Ποιος γίνεται σημαιοφόρος και ποιοι παραστάτες;

Σημαιοφόρος γίνεται ο μαθητής/τρια της Γ τάξης που είχε τον υψηλότερο βαθμό στην προηγούμενη τάξη. Οι 5 παραστάτες είναι οι 2 επόμενοι σε βαθμό (μετά τον σημαιοφόρο) της Γ' τάξης, οι 2 πρώτοι σε βαθμό της Β' τάξης και ένας μαθητής της Α' Τάξης.

Ο μαθητής της Α' τάξης επιλέγεται στο Λύκειο με βάση τον βαθμό απολυτηρίου του Γυμνασίου. Στο Γυμνάσιο επιλέγεται με κλήρωση από όλους τους μαθητές για την 28^η Οκτωβρίου και με βάση τον μεγαλύτερο βαθμό στα δύο πρώτα τρίμηνα για την 25^η Μαρτίου.

Υπ. Απόφαση Γ4/150/2-3-2006

«α) ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑ- ΕΣΠΕΡΙΝΑ:

Σημαιοφόρος θα ορίζεται ο καλύτερος σε επίδοση μαθητής - τρια από την Γ τάξη με βάση τον γενικό μέσο όρο της βαθμολογίας της προηγούμενης τάξης. Παραστάτες θα ορίζονται ανεξάρτητα με το φύλο και με βάση την επίδοση του γενικού μέσου όρου της βαθμολογίας της προηγούμενης τάξης, δύο (2) μαθητές της Γ τάξης και δύο (2) μαθητές της Β' τάξης. Ένας μαθητής- τρια την Α τάξη ύστερα από κλήρωση όλων των μαθητών για την εκδήλωση της 28ης Οκτωβρίου και ο καλύτερος μαθητής - τρια με βάση την επίδοση για την εκδήλωση της 25ης Μαρτίου.

Για την επίδοση της Α τάξης θα υπολογίζεται ο μέσος όρος των δύο (2) τριμήνων εκτός αν για διάφορους λόγους δεν έχει κατατεθεί η βαθμολογία του δευτέρου τριμήνου οπότε θα υπολογίζεται η βαθμολογία μόνο του πρώτου τριμήνου.

β) ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ:

Σημαιοφόρος θα ορίζεται ο καλύτερος σε επίδοση μαθητής- τρια από την Γ τάξη. Παραστάτες θα ορίζονται με βάση την επίδοση και ανεξάρτητα με το φύλο δύο μαθητές από την Γ τάξη και δύο μαθητές από την Β' τάξη. Ο παραστάτης από την Α τάξη μαθητής- τρια θα ορίζεται σύμφωνα με το βαθμό του απολυτηρίου της Γ τάξης Γυμνασίου»

87. Μπορεί ο διευθυντής να αποκλείσει κάποιον από σημαιοφόρο (π.χ. λόγω εθνικότητας);

Όχι. Καταρχάς γιατί η επιλογή του σημαιοφόρου είναι αρμοδιότητα του συλλόγου των καθηγητών και κατά δεύτερον γιατί η επιλογή του σημαιοφόρου γίνεται ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή και υπηκοότητα.

Εγκύκλιος Γ2/117509/20-10-2004

«Αναφορικά με τον ορισμό σημαιοφόρου και παραστατών στα σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης κατά τις παρελάσεις στις εθνικές επετείους, σας γνω-

ρίζουμε ότι στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρου - παραστατών και υπευθύνων για την κατάθεση στεφάνων, συμμετέχουν οι καλύτεροι σε επίδοση μαθητές-τριες ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή και υπηκοότητα.(...) Επισημαίνουμε ότι για τα ανωτέρω την αποκλειστική αρμοδιότητα έχει ο σύλλογος των διδασκόντων»

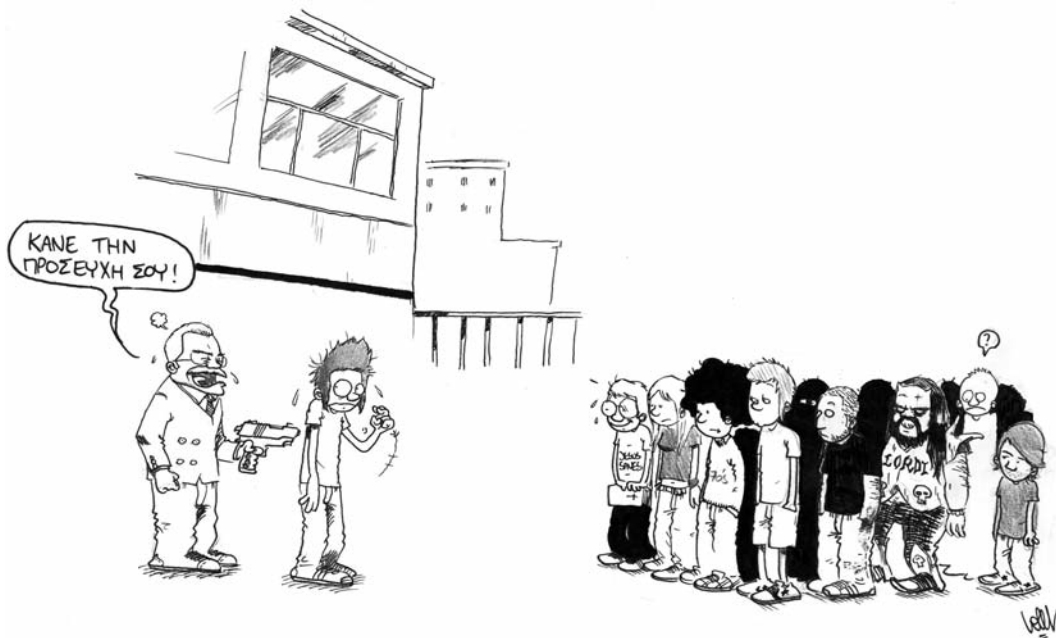
88. Μπορεί ένας μαθητής να αρνηθεί να γίνει σημαιοφόρος;

Ναι, γιατί μπορεί να αρνηθεί να συμμετέχει στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρου από τον Σύλλογο των Καθηγητών. Εξάλλου οι παρελάσεις γίνονται σε μέρες μαθητικής αργίας (εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως η μαθητική παρέλαση στη Θεσσαλονίκη) και στις αργίες δεν καταχωρούνται απουσίες.

Εγκύκλιος Γ2/117509/20-10-2004

«Αναφορικά με τον ορισμό σημαιοφόρου και παραστατών στα σχολεία Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης κατά τις παρελάσεις στις εθνικές επετείους, σας γνωρίζουμε ότι στη διαδικασία επιλογής σημαιοφόρου - παραστατών και υπευθύνων για την κατάθεση στεφάνων, συμμετέχουν οι καλύτεροι σε επίδοση μαθητές-τριες ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή και υπηκοότητα.(...) Επισημαίνουμε ότι για τα ανωτέρω την αποκλειστική αρμοδιότητα έχει ο σύλλογος των διδασκόντων»

ΠΡΟΣΕΥΧΗ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ - ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

89. Είναι υποχρεωτικό να γίνεται προσευχή το πρωί;

Ναι, η προσευχή που γίνεται στην πρωινή συγκέντρωση είναι υποχρεωτική.

Εγκύκλιος Γ2/131757/22-11-2004

«(...)η καθημερινή κοινή προσευχή γίνεται με την απαιτούμενη ευλάβεια κάθε ημέρα πριν από την έναρξη των μαθημάτων σε κοινή συγκέντρωση μαθητών και διδακτικού προσωπικού στο προαύλιο του σχολείου»

90. Αν εγώ δεν πιστεύω, δεν μπορώ να λείπω από την προσευχή;

Όχι. Όλοι οι μαθητές πρέπει να είναι παρόντες στην πρωινή συγκέντρωση, ανεξάρτητα από το αν θα συμμετέχουν στην προσευχή ή όχι.

Υπ. Απόφαση Φ200/21/16/139240/26-11-1977

«Οι ετερόδοξοι μαθητές παρευρίσκονται με το τμήμα που ανήκουν στο χώρο της συγκέντρωσης χωρίς να συμμετέχουν στην προσευχή, τηρώντας απόλυτη ησυχία, σεβόμενοι τους δασκάλους και τους συμμαθητές τους που προσεύχονται»

91. Μπορώ να αρνηθώ να πω την προσευχή μπροστά σε όλους;

Ναι, γιατί δεν προκύπτει από κάπου ότι είσαι υποχρεωμένος να πεις δημόσια την προσευχή. Ο νόμος μιλάει για «κοινή» προσευχή μαθητών και εκπαιδευτικών. Μπορείς να προσεύχεσαι από μέσα σου.

Υπ. Απόφαση Φ200/21/16/139240/26-11-1977

«Πριν από την έναρξη των μαθημάτων πραγματοποιείται κοινή προσευχή των μαθητών και του διδακτικού προσωπικού στο προαύλιο του σχολείου με ευθύνη των εκπαιδευτικών που εφημερεύουν. Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών η προσευχή πραγματοποιείται στην αίθουσα κάθε τάξης. Όλοι οι εκπαιδευτικοί συμμετέχουν υποχρεωτικά στην πρωινή προσευχή και στον εκκλησιασμό και επιβλέπουν τα τμήματά τους»

92. Επιτρέπεται να μπαίνουν απουσίες σε κάποιον που δεν πάει σε εκκλησιασμό;

Ναι, όταν ο εκκλησιασμός γίνεται εντός σχολικών ωρών. Απουσίες δεν παίρνουν οι μαθητές που έχουν πάρει απαλλαγή από τα Θρησκευτικά.

Υπ. Απόφαση Φ200/21/16/139240/26-11-1977

«Ο προγραμματισμός του εκκλησιασμού των μαθητών, μια φορά την εβδομάδα ή τουλάχιστον ανά δεκαπενθήμερο, αποτελεί βασικό καθήκον των Δ/ντών των Σχολείων και του διδακτικού προσωπικού».

Εγκύκλιος Γ2/61723/13-06-2002

«Υστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των

μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από το μάθημα των θρησκευτικών, την προσευχή και τον εκκλησιασμό, σας κάνουμε γνωστό ότι η απαλλαγή αυτή πρέπει να στηρίζεται σε δήλωση του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος ή των γονέων του αν είναι ανήλικος στην οποία θα αναφέρει ότι δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος, χωρίς να είναι υποχρεωτική η αναφορά του θρησκευτήματος στο οποίο ανήκει»

93. Πότε μπορώ να πάρω απαλλογή από τα Θρησκευτικά;

Όταν οι γονείς σου δηλώσουν ότι για λόγους συνείδησης δεν επιθυμούν να παρακολουθείς το μάθημα. Αιτιολόγηση της άρνησης δεν χρειάζεται.

Εγκύκλιος 91109/Γ2/10-7-2008

«Για την απαλλαγή αυτή απαιτείται υπεύθυνη δήλωση του κηδεμόνα του μαθητή αν είναι ανήλικος ή του ίδιου αν είναι ενήλικος, στην οποία θα αναφέρεται η επιθυμία απαλλαγής, χωρίς να δηλώνεται ο λόγος της συγκεκριμένης επιλογής»

Εγκύκλιος 104071/Γ2/4-8-2008

«Για τους γονείς των ανηλίκων μαθητών ή τους ίδιους τους μαθητές, εάν είναι ενήλικοι, που για λόγους συνείδησης δεν επιθυμούν να παρακολουθήσουν το μάθημα των Θρησκευτικών, δεν είναι αναγκαία η αιτιολόγηση της άρνησης στην υπεύθυνη δήλωση που απαιτείται»

94. Αν πάρω απαλλογή, τι κάνω την ώρα των Θρησκευτικών;

Παρακολουθείς μάθημα σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης.

Εγκύκλιος Φ12/977/109744/Γ1/26-08-2008

«...κατά την ώρα διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος (Θρησκευτικά) παρακολουθούν υποχρεωτικά τη διδασκαλία διαφορετικού διδακτικού αντικείμενου σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης»

ΔΙΑΦΟΡΑ

95. Επιτρέπεται να κάνουμε μάθημα με άλλον καθηγητή επειδή έχουμε κενό;

Ναι, αν έχετε μαζί του μάθημα την ίδια ημέρα. Αλλιώς μπορεί να σας απασχολήσει κάποιος καθηγητής και να σημειώσει στο απουσιολόγιο «απασχόληση». Γενικά **τα κενά δεν επιτρέπονται** από την νομοθεσία γιατί δεν επιτρέπεται να μένετε χωρίς επιτήρηση. Ο διευθυντής οφείλει να αλλάξει το ημερήσιο πρόγραμμα ώστε να καλυφθεί το κενό σας ή να στέλνει έναν διαθέσιμο καθηγητή να σας απασχολήσει.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 29, παρ. 8

«(Ο Διευθυντής) φροντίζει να καλύπτονται οι διδακτικές ώρες σε περίπτωση απουσίας εκπαιδευτικών, τροποποιώντας το ημερήσιο πρόγραμμα διδασκαλίας ή αναθέτοντας την κάλυψη του κενού σε διαθέσιμο εκπαιδευτικό»

96. Επιτρέπεται οι τουαλέτες των μαθητών να μην έχουν χαρτί υγείας ή σαπούνι;

Εφόσον το σχολείο έχει την οικονομική δυνατότητα, πρέπει να τα παρέχει, γιατί ο Διευθυντής και οι καθηγητές είναι υπεύθυνοι και για την προστασία της υγείας των μαθητών και τη δημιουργία υγιεινών συνθηκών παραμονής τους στο σχολείο.

Αν ο Διευθυντής σας ενημερώσει ότι δεν υπάρχει η οικονομική δυνατότητα, τότε το 15μελές μπορεί να απευθυνθεί:

- α)** στο «Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας» του σχολείου (στο οποίο συμμετέχει ο Πρόεδρος του 15μελούς) και το οποίο διαπιστώνει τα προβλήματα του σχολείου και διατυπώνει προτάσεις στην «Σχολική Επιτροπή» του Δήμου
- β)** απευθείας στη «Σχολική Επιτροπή» του Δήμου που αποφασίζει πόσα χρήματα θα δοθούν σε κάθε σχολείο και στην οποία υπάρχει τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος των μαθητών της περιοχής.

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 29, παρ. 5

«(Ο Διευθυντής) είναι υπεύθυνος, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την καθαριότητα και αισθητική των χώρων του διδακτηρίου, καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών»

Υπ. Απόφαση Φ.353.1/324/105657/Δ1/2002 (Καθηκοντολόγιο), άρθρο 29, παρ. 10

«(Οι καθηγητές) ενδιαφέρονται για τη δημιουργία υγιεινών συνθηκών παραμονής των μαθητών τους στο σχολείο»

Υπ. Απόφαση 23.613/6/Γ2/4094/86 (Κανονισμός λειτουργίας μαθητικών κοινοτήτων), άρθρο 3, παρ. 39

«Ο πρόεδρος του μαθητικού συμβουλίου μετέχει στη σχολική επιτροπή του σχολείου κατά τις διατάξεις του άρθρου 52 του Ν. 1566/85» (σ.σ. Η σχολική επιτροπή ονομάζεται πλέον «Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας»)

Υπ. Απόφαση 8440/24-02-2011 Υπ. Εσωτερικών, άρθρο 1, παρ.1

«Στη διοίκηση των Σχολικών Επιτροπών που προκύπτουν από την συγχώνευση κατά τις διατάξεις του άρθρου 103 του ν. 3852/2010 και αποτελούμενη από 5 έως 15 μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 240 του ΚΔΚ, ορίζονται οπωσδήποτε:

- Τουλάχιστον δύο διευθυντές, εκ των πέντε αρχαιότερων, των σχολικών μονάδων, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αντίστοιχα.
- Τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος της αντίστοιχης ένωσης γονέων, και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ένωση γονέων, ένας εκπρόσωπος των υφιστάμενων συλλόγων γονέων, κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας.
- Τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας.
- Κατά τις συνεδριάσεις των Σχολικών Επιτροπών, όταν συζητούνται θέματα τα οποία αφορούν συγκεκριμένη σχολική μονάδα, καλείται ο οικείος διευθυντής σχολικής μονάδας, ο οποίος συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου»

Υπ. Απόφαση 8440/24-02-2011 Υπ. Εσωτερικών, άρθρο 1, παρ.2

«Με απόφαση των οικείων Σχολικών Επιτροπών, σε δήμους όπου υπάρχουν πάνω από δύο σχολικές μονάδες ή σχολικά συγκροτήματα ανά βαθμίδα, λειτουργεί για κάθε σχολείο ή σχολικό συγκρότημα, «Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας», το οποίο αποτελείται από 3 έως 5 μέλη. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν οπωσδήποτε ο διευθυντής σχολείου, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος γονέων, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος συλλόγου διδασκόντων, τουλάχιστον ένας εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το Συμβούλιο διαπιστώνει τις ανάγκες και τα προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία των σχολείων και διατυπώνει σχετικές προτάσεις στην οικεία Σχολική Επιτροπή για την καλύτερη στήριξη της λειτουργίας τους. Ο Διευθυντής που συμμετέχει στο «Συμβούλιο Σχολικής Κοινότητας» διαχειρίζεται το ποσό που τίθεται στη διάθεση του για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ.8 της παρούσας»

Υπ. Απόφαση 8440/24-02-2011 Υπ. Εσωτερικών, άρθρο 2

«Η κατανομή των εγκεκριμένων πιστώσεων για την κάλυψη των αναγκών των

σχολικών μονάδων γίνεται με απόφαση της Σχολικής Επιτροπής λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τον αριθμό μαθητών, τον αριθμό τμημάτων, τον αριθμό αιθουσών διδασκαλίας, τη λειτουργία γυμναστηρίων, αιθουσών πολλαπλών χρήσεων, εργαστηρίων, βιβλιοθηκών κ.λπ., την παλαιότητα των κτιρίων, καθώς και τις ειδικότερες ανάγκες των σχολικών μονάδων»

Υπ. Απόφαση 8440/24-02-2011 Υπ. Εσωτερικών, άρθρο 3, παρ. 8

«Με απόφαση της Σχολικής Επιτροπής προσδιορίζεται το ποσό που τίθεται στη διάθεση κάθε διευθυντή σχολείου για την αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων»

97. Επιτρέπεται σε ένα ιδιωτικό σχολείο να κάνουν οι μαθητές περισσότερες ώρες μαθημάτων από το δημόσιο; (Π.χ. περισσότερες ώρες κατεύθυνσης και λιγότερες ώρες γυμναστικής;)

Όχι, δεν επιτρέπεται στα ιδιωτικά σχολεία να μειώνουν τις ώρες κανενός μαθήματος. Αυτό που επιτρέπεται, μετά από έγκριση του Υπουργείου, είναι να προσθέσουν 5 έξτρα ώρες στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα τους σε συγκεκριμένα μαθήματα που ήδη υπάρχουν στο πρόγραμμα.

Εγκύκλιος 21890/Γ2/01-03-2012 - Διαδικασίες και όροι παρέκκλισης ωρολογίου προγράμματος στα ιδιωτικά σχολεία

«(...) α) Το ανώτατο όριο του εβδομαδιαίου προγράμματος ανά τάξη δεν θα υπερβαίνει τις σαράντα (40) ώρες. Πέραν των σαράντα (40) ωρών μπορεί να διατίθεται χρόνος μόνο για Βιβλιοθήκη, Ομίλους-Πολιτιστικές Δραστηριότητες, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθλητικές Δραστηριότητες κ.λπ. (...)

γ) Όταν το ωρολόγιο πρόγραμμα υπερβαίνει τις επτά (07) ώρες ημερησίως, οι επιπρόσθετες ώρες θα γίνονται: είτε το μεσημέρι (με διακοπή από 15´ έως 30´ για να μπορούν οι μαθητές να σιτίζονται και να ξεκουράζονται πνευματικά), είτε σε ξεχωριστό απογευματινό πρόγραμμα. (...)

ε) Οι παρεκκλίσεις δεν θα λειτουργήσουν σε βάρος των ωρών διδασκαλίας των άλλων διδασκομένων μαθημάτων. (...)

3. Σε κάθε περίπτωση, οι παρεκκλίσεις θα αναφέρονται σε αύξηση και όχι σε μείωση των ωρών που προβλέπονται από το ισχύον Ωρολόγιο Πρόγραμμα για το συγκεκριμένο μάθημα. (...)

4. Ο ανώτατος αριθμός ωρών, για τον οποίον μπορεί να ζητηθεί άδεια παρέκκλισης, προκύπτει από τη διαφορά ανάμεσα στις ώρες που προβλέπει το εκάστοτε ισχύον Ωρολόγιο Πρόγραμμα και το ανώτατο όριο των σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως. Αιτήσεις, στις οποίες ζητείται αύξηση ωρών πέραν της προαναφερόμενης διαφοράς, απορρίπτονται»

98. Επιτρέπεται στο ιδιωτικό σχολείο να κάνουμε αλλαγή ώρας, αντί για διάλειμμα;

Όχι. Κάθε διάλειμμα πρέπει να διαρκεί τουλάχιστον 5 λεπτά.

Εγκύκλιος 21890/Γ2/01-03-2012 - Διαδικασίες και όροι παρέκκλισης ωρολογίου προγράμματος στα ιδιωτικά σχολεία

«β) Η κάθε διδακτική ώρα δεν θα διαρκεί λιγότερο από 35' και κάθε διάλειμμα θα διαρκεί τουλάχιστον 05'»

99. Στο σχολείο μου υπάρχει κάμερα που κοιτάει την είσοδο. Είναι νόμιμο αυτό;

Όχι. Η ύπαρξη κάμερας σε σχολείο απαγορεύεται, είτε καταγράφει εικόνα είτε απλώς τη μεταδίδει. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί ειδική άδεια σε ένα σχολείο για να τοποθετήσει κάμερα σε απομακρυσμένα μέρη του. Σε κάθε περίπτωση, όταν υπάρχει κάμερα πρέπει να συνοδεύεται με εμφανή ενημερωτική πινακίδα που ενημερώνει για τον χώρο βιντεοσκόπησης και το ωράριο λειτουργίας της.

Γ/ΕΞ/2274/31.3.2011 (ΦΕΚ 548/2011), άρθρο 18, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

«1. Η ύπαρξη και μόνο καμερών σε σχολεία και άλλους χώρους όπου δραστηριοποιούνται ανήλικοι (όπως παιδικοί σταθμοί, οικοτροφεία, φροντιστήρια κλπ.) χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, αφού δεν είναι εύκολο να αξιολογηθούν οι συνέπειες που μια τέτοια επεξεργασία μπορεί να έχει για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των ανηλίκων. Συγκεκριμένα, υπάρχει ο κίνδυνος να περιοριστεί η ανάπτυξη της έννοιας της ελευθερίας τους, εάν πιστέψουν από μικρή ηλικία ότι είναι φυσιολογικό να παρακολουθούνται μέσω καμερών (βλ. και Γνωμοδότηση 2/2009 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, καθώς επίσης και την Απόφαση 77/2009 της Αρχής).

2. Το σύστημα βιντεοεπιτήρησης επιτρέπεται να λειτουργεί μόνο κατά τις ώρες που το σχολείο δεν λειτουργεί. Οι ώρες λειτουργίας του συστήματος πρέπει να αναγράφονται με σαφήνεια στις σχετικές ενημερωτικές πινακίδες, έτσι ώστε να γνωρίζουν πλήρως όλοι οι μαθητές και οι φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας ότι καθ' όλη τη διάρκεια της παρουσίας τους στο σχολείο/φροντιστήριο δεν παρακολουθούνται»

100. Είμαι υποχρεωμένος να αγοράσω το βιβλίο αγγλικών;

Σύμφωνα με το Σύνταγμα όχι. Σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας ναι. Εδώ

και μερικά χρόνια, τα βιβλία των ξένων γλωσσών δεν παρέχονται δωρεάν στους μαθητές, παρά την επιταγή του Συντάγματος για παροχή δωρεάν παιδείας σε όλες τις βαθμίδες στα δημόσια σχολεία. Το 2008 το Υπουργείο Παιδείας, σε απάντηση του στον Συνήγορο του Πολίτη, είχε διαβεβαιώσει ότι από το 2009 θα διανέμονται πάλι δωρεάν τα βιβλία. Παρόλα αυτά, το Υπ. Παιδείας αποφάσισε ότι και για το έτος 2012-2013 τα βιβλία των ξένων γλωσσών θα αγοράζονται από τους μαθητές.

Σύνταγμα της Ελλάδας, άρθρο 16, παρ. 4

«Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια»

Υπ. Απόφαση 137998/Γ2/2-11-2010

«Εχοντας υπόψη (...) Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη.

Αποφασίζουμε:

Η επιλογή των διδακτικών εγχειριδίων για το σχολικό έτος 2010-2011 να γίνει από τον εγκεκριμένο κατάλογο ελευθέρων βοηθημάτων του Γενικού Λυκείου όπως αυτός καθορίζεται για τις γλώσσες:

- α) Γαλλικά : με την υπ' αριθμ.πρωτ.110917/Γ2/09-09-2010 Υπουργική Απόφαση
- β) Γερμανικά: με την υπ' αριθμ. πρωτ.110913/Γ2/09-09-2010 Υπουργική Απόφαση
- γ) Ιταλικά: με την υπ' αριθμ. πρωτ.110910/Γ2/09-09-2010 Υπουργική Απόφαση και
- δ) Ισπανικά: με την υπ' αριθμ. πρωτ.110912/Γ2/09-09-2010 Υπουργική Απόφαση»

Υπ. Απόφαση 102710/Γ2/7-9-2012

«Αποφασίζουμε την έγκριση των ελευθέρων βοηθημάτων του μαθήματος της Αγγλικής Γλώσσας Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2012-2013 που παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα με την τιμή πώλησης του κάθε βιβλίου...»

Έγγραφο 149052/Γ2/18-11-08 (Απάντηση του Υπ. Παιδείας στον Συνήγορο του Πολίτη)

«Σας γνωρίζουμε ότι η διαδικασία της αγοράς των πνευματικών δικαιωμάτων ξενόγλωσσων βιβλίων και της εκχώρησης δικαιωμάτων αποκλειστικότητας από Έλληνες ή Ξένους Εκδότες και Συγγραφείς για την κάλυψη των αναγκών των μαθητών του Λυκείου προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2009-2010 προκειμένου να διανέμονται πλέον δωρεάν τα διδακτικά εγχειρίδια για τη διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών σε όλους τους μαθητές των Γενικών Λυκείων της χώρας»

SCHOOLIGANS

Η Δημιουργική Ομάδα Schooligans (www.theschooligans.gr) είναι μια ομάδα μαθητών και καθηγητών που έχει ως στόχο να δώσει διεξοδο στην δημιουργική ενέργεια των μαθητών που καταπιέζεται στα ελληνικά σχολεία. Κεντρικές δραστηριότητες των Schooligans αποτελούν:

α) η διοργάνωση του φεστιβάλ Schoolwave, ενός τριήμερου φεστιβάλ μουσικής, το οποίο γίνεται κάθε χρόνο από το 2005 στην Αθήνα. Μαθητικά και φοιτητικά συγκροτήματα από την Ελλάδα και την Ευρώπη έρχονται για να παίξουν τη μουσική τους πάνω σε μια τεράστια σκηνή μπροστά σε χιλιάδες συνομηλίκους τους. Για τρεις μέρες είναι οι πρωταγωνιστές σε ένα έργο που γράφουν οι ίδιοι και όχι οι μεγάλοι γι' αυτούς.

β) η έκδοση του περιοδικού «Schooligans», ενός εντύπου που απευθύνεται σε μαθητές, φιλοξενεί τις απόψεις τους χωρίς λογοκρισία και προσπαθεί με χιούμορ και χωρίς προκαταλήψεις να προσεγγίσει πρόσωπα της εξουσίας.

Επικοινωνία: theschooligans@yahoo.com

Χρήσιμες Συνδέσεις

- SCHOOLIGANS
www.theschooligans.gr
- ΕΨΥΠΕ
Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας
του Παιδιού και του Εφήβου
www.epsypte.gr
Τηλ. 210 6546524
- Εκστρατεία
STOP ΣΤΗΝ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΑ
www.antibullying.org
116111 Γραμμή Επικοινωνίας
για Παιδιά και Εφήβους
- ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
www.0-18.gr
Τηλ. 213 1306703
800 1132000 Γραμμή Επικοινωνίας
για Παιδιά και Εφήβους
- ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
www.antibullyingnetwork.gr
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ
Εκπαίδευση στα
Ανθρώπινα Δικαιώματα
www.amnesty.org.gr
Τηλ. 210 3600628
- ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ
Ενημέρωση για μια σειρά από θέματα
και προγράμματα που αφορούν τους
νέους και τις πολιτικές για τη Νεολαία
www.neagenia.gr
Τηλ. 210 2599300
- Γραμμή Υποστήριξης για
τη σεξουαλική διαφορετικότητα
και την ταυτότητα φύλου των νέων
www.1528helpline.org
Τηλ. 1528

Πρόγραμμα
Νέα Γενιά
σε Δράση

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.